

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás 1958. május 4. 18 óra 30 perc

Anyák napja Székesfehérvárott

1958. május 4.

Székesfehérvárott vasárnap városi művelődési ház zsufolásig megtelt nagytermében tartották meg a KISZ megyebizottság rendezésében az anyák napi ünnepi megemlékezést. Az ünnepség elnökségében helyet foglalt Oseterki Lajos, az MSZMP Fejér megyei bizottságának első titkára.

Először az uttorók köszöntötték az ódesanyákat, majd Komócsin Zoltán, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságának titkára, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja mondott ünnepi beszédet. Komócsin Zoltán nagy hatást kiváltott beszéde után műsor következett. /MTI/
/első

Vasárnap megkezdődtek a Vajda János emléknapiak a bicskei járásban

1958. május 4.

Vasárnap délután a bicskei járási művelődési házban ünnepi hangversennyel megkezdődtek a Vajda János emléknapi ünnepségek, amelyeket a Hazafias Népfront bicskei járási bizottsága és a bicskei Vajda János járási könyvtár rendez május 4 és 11 között. Ezen a héten a járás minden iskolájában és minden KISZ-szervezetében megemlékeznek Vajda Jánosról. /MTI/

- V é g e -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1 kiadás 1958 május 5 6 óra 00 perc

Rövidesen epret és málnát is szállítunk repülőgépen a Skandináv államokba

1958 május 5

A Hungarofruct megbízásából a MALEV gépei rendszeresen szállítanak primőrúkat külföldre. Békéscsabáról, Szegedről és Budapestről eddig több mint 60 tonna salátát és retket továbbítottak Prágába. Magyar gépek rövidesen epret és málnát visznek a Skandináv államokba.

A TERIMPEX rendszeresen küld repülőgépen tenyészkaecatojásokat és naposcsibéket Albániába, s onnan visszatérve, a gépek citromlevet és babérlevelet hoznak. /MTI/

- 0 -

A magyar széntermelés gépesítésének tiz esztendejéről számolnak be a bányagépeszeti konferencián

1958 május 5.

A Nehézipari Műszaki Egyetem bányamérnöki karának II. számú bányagéptani tanszéke május 20-21-én bányagépeszeti konferenciát rendez Sopronban. A konferencia előadói beszámolnak a magyar széntermelés gépesítésének tiz esztendejéről. A megnyitót Boldizsár Tibor egyetemi tanár tartja. Ajtay Zoltán, a Bányászati Kutató Intézet igazgatója az F 4-es, Korbuly János főmérnök az F 5-ös fejtőgépről beszél, Sasvári Zoltán tanársegéd pedig a Petőfi fejtőgépet ismerteti. Tarján István és Meitzen Nándor bányagépeszeti előadása egészíti ki a programot. Az előadásokat vita követi. /MTI/

- 0 -

Százezer rózsabokrot telepítenek Békásmegyeren

i Mr/Tr/Gg Ká H 1958 május 5

A békásmegyeri Vörös Csillag Termelőszövetkezet nemrégén három holdon 40.000 különböző fajta rózsabokrot ültetett el. A tervekszerint összesen újabb 60.000 tea-hibrid rózsát telepítenek. A százezer bokorrózsa vörös, fehér, sárgaszínű virágait előreláthatólag másfél-két év múlva már nagy mennyiségben szállítják a fővárosi virágüzletekbe. /MTI/

- 0 -

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B 2 kiadás 1958 május 5 6 óra 15 perc

A televízió, a mikrohullámu berendezések, az alapanyagok és a kapcsoló berendezések gyártásának fejlesztésére fordítják a híradástechnikai iparág idei beruházását

1958 május 5

Híradástechnikai iparunk ebben az évben jelentős összeget kapott beruházásra. A huszmillió forintos építési beruházást öt vállalat között osztották szét. Az Orion Rádiógyárban ötmillió forintot költenek többek között új üzemszék építésére, amelyben jövőre televízió készüléket gyártó szalagokat állítanak munkába. Az Egyesült Izzó több mint másfél millió forintot költ a televízió képcsőgyártás megvalósításának első ütemére: a Vácott épülő képcsőgyár energia és közműhálózatát fektetik le. Ugyanakkor hatmillió forintos költséggel befejezik egy megkezdett üzemszék építését a központi telepen és kibővítik az elektromos és vízhálózatot. A Beloiannisz Híradástechnikai Gyár a mikrohullámu berendezések gyártásához szükséges új épületre költ többmillió forintot. A Híradástechnikai Vállalat a Diesel-elektromos mozdonyok kapcsoló szerkezetének gyártására, a Híradástechnikai Anyagok gyára pedig a ferrit gyártására bővíti üzemét.

Az építkezéseken kívül körülbelül 13 millió forintot fordít az iparág gépek beszerzésére, 12 millió forintot pedig műszerekre és egyéb beruházásokra. /MTI/

- o -

Nappali és esti sétarepülések az ipari vásár idején

1958 május 5

A MALEV május végén újra megindítja sétarepülőjáratait. A Budapesti Ipari Vásár idején nappali és esti sétarepülések lesznek Budapest felett.

A MALEV egyébként husz százalék engedményt nyújt menettérti jegy váltása esetén a Budapesti Ipari Vásár látogatóinak. A kedvezményt Budapestre május 23-tól június 2-ig, a visszautazásra pedig május 23-án délutántól június 5-ig lehet igénybe venni. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 3 kiadás 1958 május 5 6 óra 10 perc

Bőséges választék a sportüzletekben

1958 május 5

A Sport-, Hangszer- és Játéknagykereskedelmi Vállalat Guszev utcai raktárában megélénkült forgalom. Ahogy javul az idő, mind több megrendelés érkezik a fővárosi és a vidéki sportüzletekből.

Tavaly nagy örömet jelentett a vikendezőknek a felfújható gumimatrac, bár minősége ellen volt kifogás. Az idén jobb minőségben készítik, vastagabb az anyaga és tartósabb a ragasztása. Az elmúlt év nyarán a gumimatracok csak egy modellben készültek, idén már négy változatban gyártják.

A víziszezonra a Balatonfüredi Hajógyár és a Csillaghegyi Csónaképítő Ktsz is jobb hajókat gyártott. Az egy- és kétszemélyes balatoni csónakok, a kétpárvezős kilbótók, az egy- és kétszemélyes kajakok, a Kalóztípusú vitorlások pihentetett faanyagból, lakkozással készültek.

Az idén már nemcsak Budapesten, hanem vidéken is lehet hajókat vásárolni. Így például Győrött, Miskolcon, Debrecenben, Szombathelyen, Szegeden és Baján.

A teniszsport rajongóinak is tartogattak ujdonságot az idei nyárra. A teniszlabdák lényegesen jobbak, mivel angol filcet használtak a gyártáshoz. Így felveszik a versenyt a külföldiekkel. Bőségesen van keret, különféle minőségben. A Teniszszövetség javaslatára hazánkban is felelevenítik a toll-labda teniszt. Ez a sport mintegy előiskolája a rendes pályás tenisznek. Az ütők 51.20 forintba, a háló mindössze 36 forintba kerül. Az új sportcikk árusítására egyelőre a Bajcsy Zsilinszky uti Sportáruházat jelölték ki. Az első szakszerű bemutató május első napjaiban Siófokon lesz, azzal a céllal, hogy a nyaralókkal is megkedveltessék. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4 kiadás . 1958 május 5 6 óra 15 perc

Elszaporítják a török hódítás korából származó, 25 méter magas mogyorófákat

1958 május 5

Régi feljegyzések és századokon át fennmaradt mondák szerint valamikor a XVI. században portyázó török katonák törökmogyorót szórtak el a Veszprém megyei Rezi községben. A mogyorószemek megfogantak és fává fejlődtek. Két hatalmas fa még ma is díszlik és idén talán négyszázadszor zöldelltek ki a rezi plébánia udvarán.

A terebélyes lombu, mintegy 25 méter magas mogyorófák a szőlőhöz hasonló fűtőket teremnek és egyenként mintegy másfél mázsa termést adnak.

A dunántúli erdei melléktermékeket értékesítő vállalat gondoskodik a nagyértékű fák elszaporításáról. Az ősszel 35 kiló mogyorót szedtek össze továbbtenyésztésre. A vizsgálatok szerint mintegy 80 százalékos csiraképességű magokat a zalaszántói állami gazdaság csemetekertjében ültették el, amelyből 20.000 csemete kifejlődésére számítanak.

A két ősmogyorófa körül nőtt suhángokat és csemetéket is alkalmas helyekre telepítik. /MTI/

- o -

Sorozatban gyártják exportra a magyar ionoszféra vizsgáló berendezést

1958 május 5

A múlt évben készült el, s azóta külföldi kiállításokon is sikerrel mutatták be az első magyar automatikus ionoszféra vizsgáló berendezést. A meteorológiai megfigyelésekhez, a rádiózáshoz, a hajózáshoz és a repüléshez használatos készülékből az idén a Budapesti Rádiótechnikai Gyár tizenet készített szovjet megrendelésre. A többmázsa súlyú berendezésnek jelenleg az alkatrészeit gyártják, az összeszerelést a negyedév végén kezdik meg.

A gyár már 1959-re is kapott megrendelést. Jövőre többek között a Szovjetunióknak, Lengyelországnak, Romániának, Bulgáriának és Koreának szállítanak ionoszféra vizsgáló berendezést. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5 kiadás 1958 május 5 6 óra 20 perc

Üdülőtelep a nyereségrészesedéssből

1958 május 5

Az Orion Rádiógyár dolgozói közül a nyári idényben sokan töltötték a hét végét a Szunyog-szigeten, ahol az üzem egy kis telepet bérelt.

A nyereségrészesedéssből tartalékolta pénzen most saját üdülőt vásároltak a Szunyog-szigeten. A háromholdas "birtokon" - amely 50.000 forintba került - lo faház van, loo személy részére. Ezeket most rendbehozzák és bővítik, úgy-hogy 200-300 dolgozónak nyújthat majd pihenőt, szórakozást az üdülőtelep, amely rövidesen megnyílik. /MTI/

- o -

Hortobágyi süllőikrák a borsodi folyókban

1958 május 5

A hortobágyi tógazdaság ez év tavaszán több állami gazdaságnak, illetve termelőszövetkezetnek is szállít ivadékokat továbbtenyésztésre. Szabolcs-Szatmár megyében három szövetkezeti halastóba hortobágyi halakat telepítenek. A Borsod megyei horgászszövetség megrendelésének is eleget tett a hortobágyi tógazdaság; a borsodi horgászok nagymennyiségű süllőikrát rendeltek, amit az ottani folyókban "keltetnek" ki. Több mint száz kis ládában, moha között küldik a süllőikrát Borsodba. /MTI/

- o -

Kiállítást rendeznek a kisipari szövetkezetek termékeiből

1958 május 5

Az első kisipari szövetkezetek tiz évvel ezelőtt alakultak. A jubileum alkalmából nagyszabású kiállítást rendeznek, amely június 7-én nyílik meg az Építő Szakszervezetének székházában. Az egy hétig nyitvatartó kiállításon a legjobban működő kisipari szövetkezetek többek között szobabutorokat, háztartási gépeket és felszereléseket, ruházati cikkeket, játékokat, műszereket sorakoztatnak fel. A kiállításon mestermunkájukkal részt vesznek az ipari tanuló is. /MTI/

- o -

Szombathelyi muskátli a németeknek

1958 május 5

A szombathelyi kertészeti vállalat, a tan-gazdaság és több magánkertész 2.600 cserép gyönyörű muskátlit küldött a napokban Nyugat-Németországba. A virágzás előtt álló, pattanó bimbós muskátlik nemsokára a nyugatnémet otthonok ablakait díszítik. A jövő héten háromezer cseréppel Svájcba exportálnak. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 6. kiadás

1958 május 5

10 óra 4 perc

Öt cigány-nótanácis működik Szabolcs-Szatmár megyében

1958 május 5

Megalakult Csikányban, Szabolcs-Szatmár megye ötödik cigány-nótanácisa. Az első összejövetelen mintegy hatvan nő és férfi jelent meg. A munka irányítására és szervezésére öttagú vezetőséget választottak. A nótanácis 36 tagú cigány művészeget is szervezett. /MTI/

Széleskörű társadalmi összefogás a városok és községek fejlesztésére, szépítésére

1958 május 5

A Győr megyei tanács művelődési osztálya a múlt év őszi versenyre szelítette az ország több megyéjét az iskolák, óvodák anyagi megsegítése érdekében. A kezdeményező megye lakosai minden erejükkel támogatták a nemes célt és szeptembertől április végéig 2,552.000 forint értékű társadalmi munkát végeztek. Összesen 21 új tanterem nyílt, s ősziig további 20 tanterem építését fejezik be. Mosonmagyaróvárott 264.000, a mosonmagyaróvári járásban pedig csaknem egymillió forint értékű munkával gyarapították, szépítették az iskolákat és óvodákat. Hasonló verseny alakult ki a községek között is, amelyben Pusztasomorja vezet. Itt a lakosság az őszi óta ötven főhelyes óvodát létesített, s jelenleg két új iskolai tantermet épít.

A Csongrád megyei Királyhegyes község lakói művelődési ház építését határozták el. Az ehhez szükséges, csaknem százezer téglá, százhusz kocsi homok és egyéb építőanyag szállításában a falu minden fogattal rendelkező lakosa résztvett. A nagy színházteremből, öltözőkből, előcsarnokból és más helyiségekből álló művelődési ház 350.000 forintos építési költségéhez a község többi dolgozó, KISZ-fiataljai, pedagógusai, iskolásgyermekei jelentős értékű társadalmi munkával járulnak hozzá. Már megkezdték az épület alapozását, s még az időntető alá kerül az új művelődési ház.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 7. kiadás

1958 május 5

10

óra 15 perc

/Széleskörű...folyt./

A Jászság és a Nagykunság fásításából különösen kivették részüket a megye KISZ-szervezetei. Mintegy kétszáz KISZ-álszervezet ötszáz fiatalja csaknem háromszázezer akác-, nyárfacsomót és suhángot ültetett el. Bezótur termelőszövetkezeti város fiataljai például társadalmi munkában több mint ötvénezer facsomót, a tiszafüredi járásban pedig huszonöt ezer suhángot ültettek el. Az utamenti fásításokon kívül a megyében tíz helyen kisebb-nagyobb ligetet is létesítettek a fiatalok. Jászapáti salakozott főtérét már virágos ágyakkal tarkított liget díszíti. Tiszabúrán a művelődési otthon környékét parkosították a fiatalok. Eddig több mint 150.000 forint értékű társadalmi munkát végeztek és személyenként hatvan facsomót és suhángot ültettek Szolnok megye KISZ-fiataljai. /MTI/

Hat vagon szabadföldi saláta érkezett Szegedről

1958 május 5

A Nagyvásártelpre vasárnap és hétfőn reggel 65 vagon s 14 teherrépkocsi áru érkezett, egyebek között 40 vagon burgonya, 15 vagon vegyes zöldség és hat vagon szegedi saláta.

A fővároskörnyéki termelőszövetkezetek jelentős mennyiségű ajándékot szállítottak a piacokra. Megjött a sárgás vajretek, a fehér, gömbölyű- és hosszúkás piros retek. A vajretek csomónként 2-2.80, a fehér gömbölyűt 1.80-2.20, a hosszúkás piros retek 2.50-3 forintért árulták. A dunamenti községekből tisztított paraj és sóska érkezett. Az állami boltok a parajt kilónként 3.20, a sóska 6.40 forintért hozták forgalomba. A konzervüzletekben kiadás folyik a téli konzervből, mivel Baranya megyéből érkezett jelentős szerinti Pécs vidékén a cukorborsó már virágzik. Tolbuhin körüli nagy-csarnokban a taksanyi termelők fojtott ubjagonyát hozták forgalomba kilónként 4-4.50 forintért. /MTI/

10.35

MTI BELFÖLDI HIREK

B 8. kiadás 1958 május 5. 10 óra 53 perc

Kimagasló eredmények Magyarország és Csehszlovákia kulturális együttműködésében

1958 május 5.

Magyarország és Csehszlovákia felszabadulása, majd a fordulat éve mindkét országban ledöntötte az uralkodó osztályok által emelt mesterséges sorompókat és megnyitotta a baráti együttműködés útját a kulturális életben. A két nép képviselői 1951 novemberében kulturális egyezményt kötöttek, s ennek alapján minden évben elkészülnek a munkatervék. Ezenkívül tudományos, film, rádió, artista és közös köhvykiadási egyezmények is születtek az elmúlt években.

Csehszlovákiában már jól ismeretesek Mikszáth, Móricz, Jókai, Petőfi, Ady, József Attila munkái, s az új magyar irodalom és költészet számos alkotása is nagy sikert aratott. Hazánkban is sorra jelentek meg a nagy cseh és szlovák klasszikusok alkotásai, Járások, Nemcové, Jilemniczky, s az újabb írók művei. Hazánkban például 1951 és 1955 között cseh és szlovák szerzők 23 politikai és tudományos munkája, s negyvennél több szépirodalmi mű jelent meg. Nagy sikerük van a csehszlovák játékfilmeknek, s egy-egy kitűnően sikerült magyar filmet egymillió-másfélmillió néző is megtekintett Csehszlovákiában. 1954-ben hazánkban is megrendezték a jubileumi Dvorzsák-ünnepségeket, a Magyar Állami Hangversenyzenekar nagy sikerrel szerepelt a Prágai Tavaszon, hazánkba pedig ellátogatott a világhírű Skupa Bábszínház. Prágában és Pozsonyban magyar, Budapesten pedig csehszlovák képzőművészeti kiállítás nyílt. Csehszlovákiában magyar népművészeti és iparművészeti, hazánkban pedig csehszlovák gyermekjáték és üvegművészeti kis kiállítást rendeztek.

1956-ban jelentős mértékben fejlődtek a kulturális kapcsolatok. A két ország tudományos akadémiaja közvetlen kapcsolatba lépett egymással, az egyes tudományos intézetek közös kutatómunkát indítottak el, együtt dolgozták ki a tematikát, s kicserélték munkaterveiket.

/Folyt.köv./

10.45

MTI BELFÖLDI HIREK

B 9. kiadás 1958 május 5. 11 óra 20 perc

./Kimagasló., 1. folyt./

A Csehszlovák Tudományos Akadémia az ellenforradalom napjaiban baráti segítséget nyújtott hazánkunk oly módon, hogy az otttrékedt, vagy más országokból Csehszlovákián át hazatérni igyekvő magyar tudósokat vendégül látta, lehetővé tette számukra a tudományos munkát, a csehszlovák tudományos intézmények tanulmányozását. 1956-ban jelentős mértékben nőtt az egymás országába látogatók száma. Abban az esztendőben például 60 általános- és középiskolai, s 38 egyetemi csoport utazott Csehszlovákiába, s ilyen módon is tovább erősödtek a barátság szálai. Megtörtént a kapcsolatfelvétel a műemlékvédelem és a természetvédelem terén is.

Igen nagy jelentőségű volt Ladislav Stollárk, a kulturális ügyek miniszterének magyarországi látogatása. A csehszlovák miniszter értékes eszmecseréket folytatott a magyar kulturális élet vezetőivel, megismerkedett a magyarországi szlovákok kulturális életével. Hasonló céllal látogatott hazánkba Jiri Szántó és Tána Hirsová, a kulturális ügyek minisztériuma magyar osztályának két munkatársa. 1956-ban sok csehszlovák szépirodalmi alkotás látott napvilágot Magyarországon, a cseh Filharmónia rendkívül sikerrel szerepelt Magyarországon. Abban az évben csehszlovák és magyar textilkiállítást is rendeztek. A Karlovy-vary-i filmfesztiválon nagy sikert aratott és kitüntetőt kapott a Szekadók és az Egy pikoló világos című magyar film. Ellátogatott hazánkba a csehszlovák rádió zenekara, s nagy sikerrel szerepelt a másik nép országában a pozsonyi és a budapesti operaház, a kassai és a miskolci színház, a pozsonyi Lucnica és a budapesti építők művészegyüttese, s hazánkban járt a sládkovicei szlovák színház. Ezenkívül sor került írrok, színházi filmszakemberek és más művészek cseréjére is.

Az ellenforradalmi események következtében néhány hónapra némileg csökkent a Csehszlovákiába, illetve Magyarországra látogató csehszlovák és magyar kulturális szakemberek, művészek száma. Ennek ellenére 1957 első felében is számos kimagasló esemény történt. Januárban Komarnoban bemutatták Heltai Jenő Néme levonté-jét, a Kiedai Főigazgatóság vezetői pedig Prágában megvárnyalták a közös köhvykiadás időszerű problémáit.

/Folyt.köv./

B 10. kiadás

1958 május 5. 11 óra 35 perc

/Kimagasló...2.folyt./

Februárban készült el az 1957. évi munkaterv, amelynek megtárgyalására Péter János, Hont Ferenc és Szabó Imre utazott Prágába. Az egész évi terv a magyar népek nyújtandó segítség szellemében készült. Irodalmi életünk kibontakozásához hathatósan járult hozzá négy kiváló csehszlovákiai író: Jiri Marek, Bohumil Riha, Ladislav Mnacko és Egri Viktor magyarországi látogatása. Luzsioza Lajos, a Műcsarnok igazgatója az elmúlt év márciusában Prágában megállapodást kötött kisebb kamarakiállítások cseréjére. Ennek értelmében rendezték meg Budapesten és Székesfehérvárott Vincent Hloznik szlovák grafikusművész, Budapesten Milos Bazovsky szlovák festőművész kiállítását is. Április elején a csehszlovák hangversenyrendező intézmények képviselői jártak Budapesten, s magyar és csehszlovák művészek cseréjéről, szerződéséről tárgyaltak. Ennek alapján vendégszerepelt Csehszlovákiában az év második negyedében Schneider Hedy zongoraművész, Dély Rozsi, Gyurkovics Mária és Király Sándor operanékes, továbbá a Rajkó-zenekar és több esztrád-együttes, hazánkban pedig Ladislav Mráz és Jan Hadraba operanékes.

A Prágai Tavasszon rendezett Smetana zongoraversenyen zsűritagként résztvett Kadosa Pál köznevelési tanár, a versenyzők sorában ott volt Bán Melitta, Kopke Péter és Mérnök János zongoraművész. A Prágai Tavasszon megfigyelőként vett részt Gyurkovics Mária, Forrai Miklós és Rösler Endre, az Országos Filharmónia vezetői a hangversenyrendező intézmények közös megbeszélésén, Farkas Ferenc, Maróthy János, Sírjai Tibor és Szabolcsi Bence pedig a zenetudósok és zeneszerzők találkozáján képviselte hazánkat. Prágában 1957 júniusában megrendezték Bernáth Aurél kiállítását. Juliusban a Karlový-Váry fesztiválon két filmmel vettünk részt, a hatalmas sikerű Hannibál tanár úrral és a Gerolsteini kalendárral. A fesztiválon küldöttség képviselte a magyar filmgyártást, a magyar filmművészeket. Több magyar művész vendégszerepelt Trencsianske-Toplicén, még pedig Lakatos Gabriella, Kócz Boriska, Gyurkovics Mária, Kenessey Jenő, Róna Viktor, Forrai Miklós, és Melis György.

/folyt.köv./

B 11. kiadás

1958 május 5. 11 óra 45 perc

•/Kimagasló...3.folyt.

Augusztusban és szeptemberben több magyar író járt Csehszlovákiában, így például Gereblyés László, Falás Anna, Keszthelyi Zoltán, Balázs Sándor, Fehér Klára, Simon István, Nemcs László, Földes János. Pozsonyban augusztusban nyílt meg Hincz Gyula kiállítása, szeptemberben pedig a budapesti Nemzeti Színház művészei vendégszerepelték ott. Igen nagysikerű volt Operaházunk halottkarának és zenekarának októberi csehszlovákiai turnéja, amelynek állomásai Prága, Brno és Pozsony voltak. Októberben Vaclav Bohounek és Jan Ponican író látogatott el hozzánk, s műsorával hatalmas sikert aratott a világhírű Skupa bábszínház. Képviseltettük magunkat a csehszlovák színházi fesztiválon, valamint a bábjátékos művészek konferenciáján és a népi demokratikus országok filmszakembereinek értekezletén. Margittay Sándor orgonaművész, Pavlánszky Edina és Rigó Magda operanékesek nagysikerű hangversenyeket adtak, hazánkba pedig Jan Strelcecz, szlovák karmester és Adolf Tráger festőművész, valamint Jan Rezac, a Szépirodalmi és Zenei Kiadó fő-szerkesztője látogatott el.

A magyar és a csehszlovák nép kulturális együttműködése ebben az esztendőben is szép eredményekkel járt. Öttagu iratküldöttség látogatott el hozzánk Ladislav Stoll vezetésével, majd kulturális küldöttség jött hazánkba, az idei munkaterv megtárgyalására és aláírására. Ez utóbbi küldöttséget Frantisek Kahuda miniszter vezette. Nagy sikerrel szerepelt hazánkban Ladislav Jasek hegedűművész, Josef Hala zongoraművész, Jiri Reinberger orgonaművész. A kulturális események közül kiemelkedik a pozsonyi Nemzeti Színház művészeinek budapesti vendégjátéka. Budapesten bemutatták Hasek Svejtk-jének színpadi változatát, s kiállítást rendeztek Josef Ladának, a Svejtk illusztrátorának eredeti műveiből. Csehszlovákiában vendégszerepelt az idén Orosz Julia, Mátyás Mária, Tiszay Magda és Komor Vilmos, a dramaturgiai konferencián Ascher Oszkár és Fejér István képviselte hazánkat. Prágában tárlat nyílt Medgyessy Ferenc és Szőnyi István műveiből. A közel jövőben nyílik meg Budapesten a XIX. és XX. század nagy csehszlovák szobrászművészeinek alkotásaiból összeállított kiállítás, valamint Trnkának, a csehszlovák bábművészet világhírű mesterének kiállítása, amelynek megnyitására a művész is eljön./MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás

1958 május 5

11 óra 51 perc

Megkezdtek az anyagtakarékossági terv végrehajtását a Richards Finomposztó Gyárban

1958 május 5

A Győri Richards Finomposztó Gyárban megkezdtek a régebben kidolgozott részletes anyagtakarékossági terv végrehajtását. A terv szerint az év végéig kétmilliárd forintot takarítanak meg. A Lengyelországból érkezett hulladékneumesítő gépet már üzembehelyezték. Ennek segítségével a feldolgozásra alkalmatlan hulladékfonalat elemi szálaira bontják és ismét felhasználják. /MTI/

Fémszórással 200.000 forint értékű gépalkatrészt ujitottak fel fél év alatt a Dunai Vasmű mechanikai üzemében

1958 május 5

A Dunai Vasmű mechanikai üzemében fél évvel ezelőtt helyezték üzembe a fémszóróműhelyt, ahol kopott gépalkatrészekre szorít megfelelő vastagságú acél vagy bronz réteget. Így az egyébként beolvasztásra szánt berendezéseket ismét használhatóvá teszik. A fémszóróműhely fél éves működése óta körülbelül 200.000 forint értékű kopott gépalkatrészt ujitottak fel. /MTI/

Fennállása óta áprilisban dolgozott a legalacsonyabb selejttel a Dunai Vasmű Martin-acélműve

1958 május 5

A Dunai Vasmű Martin acélművében, az acélmű fennállása óta, áprilisban dolgozott a legalacsonyabb selejttel. A múlt évi átlagos 2,8 százalékkal szemben áprilisban egy százalék alá szorították a selejtet. Ez az eredmény azért jelentős, mert minden százalék selejtsékkéntés havonta körülbelül 200.000 forint megtakarítást jelent. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás

1958 május 5

11 óra 5 perc

Korszerű homokelőkészítőmű épül a diósgyőri kohászatban

1958 május 5

A diósgyőri kohászat acéllöntődjében a jelenlegi berendezéssel csak nehézkesen oldható meg a formázáshoz szükséges homok előkészítése. Ezért a napokban, négymillió forintos előirányzattal új, korszerű homokelőkészítőmű építését kezdték meg. A homokelőkészítőmű a jövő évben készül el és annak üzembehelyezésével csaknem teljesen megszűnik az eddigi fáradságos fizikai munka. /MTI/

Bővítik a Szegedi Konzervgyárat

1958 május 5

A Szegedi Konzervgyárban már készülnek a zöldség és gyümölcsfeldolgozási idényre. Mintegy három és félmilliárd forintot költenek az üzem fejlesztésére és a legfontosabb cikkek gyártását csaknem teljesen automatizálják. /MTI/

Nagyobb kár nem érte a szőlőket, de az egyhónapos késést csak gondosabb ápolással lehet pótolni

1958 május 5

Országszerte most fejezik be a szőlő tavaszi munkáit, a nyitást és a metszést. Csak most derült ki, hogy a tél és a szeszélyes koratvasz milyen feladatok elé állította a szőlőtermelőket. A legutóbbi jelentések szerint a szőlők általában jól telelték, s csupán a Duna-Tisza közén tapasztalható számottevő károsodás. Csongrád megye egyes vidékein a rügycsok 8-12 százalékos fagykárt szenvedtek, egyes Szeged-környéki községek határában a 20-25 százalékot is elérte az elhalt rügycsok aránya, Kecskemét környékén pedig a botakert, s időben ki nem nyitott szőlőtőkék rügycsok kipállottak, helyenkint 20-25 százaléknyi a kipállás okozta kár. Teljes tökélyfagyás sehol nem volt.

/folyt. k. öv./

11-48

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás

1958 május 5

11 óra 51 perc

Megkezdték az anyagtakarékossági terv végrehajtását a Richards Finomposztó Gyárban

1958 május 5

A Győri Richards Finomposztó Gyárban megkezdték a régebben kidolgozott részletes anyagtakarékossági terv végrehajtását. A terv szerint az év végéig kétnmillió forintot takarítanak meg. A Lengyelországból érkezett hulladéknevesítő gépet már üzembehelyezték. Ennek segítségével a feldolgozásra alkalmatlan hulladékfonalat elemi szálaira bontják és ismét felhasználják. /MTI/

Fémszórással 200.000 forint értékű gépalkatrészt újítottak fel félév alatt a Dunai Vasmű mechanikai üzemében

1958 május 5

A Dunai Vasmű mechanikai üzemében fél évvel ezelőtt helyezték üzembe a fémszóróműhelyt, ahol kopott gépalkatrészekre szorít megfelelő vastagságú acél vagy bronz réteget. Így az egyébként beolvasztásra szánt berendezéseket ismét használhatóvá teszik. A fémszóróműhely féléves működése óta körülbelül 200.000 forint értékű kopott gépalkatrészt újítottak fel. /MTI/

Fennállása óta áprilisban dolgozott a legalacsonyabb selejttel a Dunai Vasmű Martin-acélműve

1958 május 5

A Dunai Vasmű Martin acélművében, az acélmű fennállása óta, áprilisban dolgoztak a legalacsonyabb selejttel. A múlt évi átlagos 2,8 százalékkal szemben áprilisban egy százalék alá szorították a selejtet. Ez az eredmény azért jelentős, mert minden százalék selejtcsökkentés havonta körülbelül 200.000 forint megtakarítást jelent. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás

1958 május 5

11 óra 5 perc

Korszerű homokelőkészítőmű épül a diósgyőri kohászatban

1958 május 5

A diósgyőri kohászat acéllöntődjében a jelenlegi berendezéssel csak nehézkesen oldható meg a formázáshoz szükséges homok előkészítése. Ezért a napokban, négymillió forintos előiránnyal új, korszerű homokelőkészítőmű építését kezdték meg. A homokelőkészítőmű a jövő évben készül el és annak üzembehelyezésével csaknem teljesen megszűnik az eddigi fáradságos fizikai munka. /MTI/

Bővítik a Szegedi Konzervgyárat

1958 május 5

A Szegedi Konzervgyárban már készülnek a zöldség és gyümölcsfeldolgozási idényre. Mintegy három és félmillió forintot költenek az üzem fejlesztésére és a legfontosabb cikkek gyártását csaknem teljesen automatizálják. /MTI/

Nagyobb kár nem érte a szőlőket, de az egyhónapos késést csak gondosabb ápolással lehet pótolni

1958 május 5

Országszerte most fejezik be a szőlő tavaszi munkáit, a nyitást és a metszést. Csak most derült ki, hogy a tél és a szeszélyes koratavas milyen feladatok elé állította a szőlőtermelőket. A legutóbbi jelentések szerint a szőlők általában jól telelték, s csupán a Duna-Tisza közén tapasztalható számottevő károsodás. Csongrád megye egyes vidékein a rügycsok 8-12 százalékos fagykárt szenvedtek, egyes Szeged-környéki községek határában a 20-25 százalékos is elérte az elhalt rügycsok aránya, Kecskemét környékén pedig a betakarított, s időben ki nem nyitott szőlőtőkék rügycsok kipállottak. Helyenkint 20-25 százalékos a kipállás okozta kár. Teljes tökéletesség sehol nem volt.

/folyt. k. öv./

11-48

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1958 május 5

12 óra 15 perc

/Nagyobb kárfolyt/

Borbás Lajos, a Földművelésügyi Minisztérium szőlő- és gyümölcssterilizációs igazgatóságának vezetője tájékoztatóul elmondotta, hogy a szőlők körülbelül egy hónapot késték a normális esztendőkhöz képest. A szőlőtermelők általában jól alkalmazkodtak a rendkívüli időjárás hozta helyzetekhez, s a legtöbbjük megvárta, míg mozdul a rügy s akkor már nem két-három szemre, hanem - ha a fagy vagy a pállás szükségessé tette - négy-hat szemre vágta a csapokat. Az idei termésalkotásokról szelva hangsúlyozta Borbás Lajos, hogy egyedül a késés a termés mennyiségét nem befolyásolja károsan, különösen, ha a "mozdulás" után, s csak az egészséges rügyekre alapozva végezték a metszést, a minőség azonban az idén fokozottan megköveteli, hogy az ápolási és védekező munkákat idején végezzék el.

Különösen nagy a jelentősége a jó talajmunkának és a peronoszpóra elleni védekezésnek. A gyakorlaton tartott, lazaszerkeztű talaj jól tárolja a meleget, a talajba jutó levegő és meleg, valamint a megőrzött nedvesség gyorsítja az asszimilációt, s így - jó napsugaras nyár s hosszú ősz esetén - petolja a tavaszi indulás hátr nyait.

A peronoszpóra azért veszélyesebb az idén a rendesnél is, mivel a szőlő hajtásait már zsenge korban meg leheteti. Más esztendőben ugyanis már jó arányú a szőlő hajtása, amikor a peronoszpóra-ferőzésre kedvező hőmérsékleti viszonyok kialakulnak, most az előrehaladott idő miatt a peronoszpóra-ferőzések jóval korábban bekövetkeznek, s így a zsenge hajtások között nagyobb károkat okozhatnak. Eppen ezért az idén még nagyobb felalósság járul a peronoszpóra előrelőző állomásokra. A betérés, sőt valószínű, hogy már az ujjnyi hajtásokat permetezni kell, tehát az első alkalommal legfeljebb fél százalékos borjólévet szabad használni a szokásos egy százalékos helyett. A megrövidült tenyészidő, s a napfény-energia teljesebb kihasználása érdekében ugyancsak fokozott gondot kell kötni a ritkításra is. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1958 május 5.

13 óra 10 perc

/A felajánlott...folyt/

A Szerszámgépgyárban eddig félmillió forint a megtakarítás. A gyár ugynevezett készülékes üzeme például azal vett részt az eredményben, hogy felére csökkentette a selejtet. A fogaskeréküzemben nagymennyiségű vidrát, köszörűkövet és ipari gyémántot takarítottak meg.

A Csepel Vas- és Fémüvek 80 milliós vállalatából eddig 15 millió forintot irtak jóvá. /MTI/

Szines fényképeket mutatnak be India építészeti műemlékeiről

1958 május 5

Az Építőipari Tudományos Egyesület rendezésében, a népek barátsága hónapja keretében, a Technika Háza vetítőteremben, Garay Lajos bemutatja Indiáról készült 300 szinesfényképét, amelyek főképpen India építészeti műemlékeiről és a közérteségi nap ünnepeiről készültek. A bemutató május 6-án, kedden délután 5 órakor kezdődik. /MTI/

A rakodás meggyorsításával és a pontos mérlegeléssel 1,300,000 forintot takarítottak meg Ózdon

1958 május 5

Az Ózdi Kohászati Üzemekben az idén meggyorsították a gyárba érkező anyagok kirakását és pontosabban végzik a mérlegelést. Az első négyedévben, a rakodómunkások és a vasutasok jó együttműködésének eredményeként, a súlyhiány-megtérülésből és a kocsiálláspénz csökkentéséből kerekén 1,300,000 forintot takarítottak meg. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1958 május 5

12 óra 15 perc

/Nagyobb kár...folyt/

Borbás Hajos, a Földművelésügyi Minisztérium szőlő- és gyümölcssterilizációs igazgatóságának vezetője tájékoztatóul elmondotta, hogy a szőlők körülbelül egy hónapot késték a normális esztendőkhöz képest. A szőlőtermelők általában jól alkalmazkodtak a rendkívüli időjárás hozta helyzethez, s a legtöbbjük megvárta, míg mozdul a rügy s ahhoz mérten nem két-három szemre, hanem - ha a fagy vagy a pállás szükségessé tette - négy-hat szemre vágta a csapokat. Az ideai terméskilátásokról szelva hangsúlyozta Borbás Hajos, hogy egyedül a késés a termés mennyiségét nem befolyásolja károsan, különösen, ha a "mozdulás" után, s csak az egészséges rügyekre alapozva végezték a metszést, a minőség azonban az idén fokozottan megköveteli, hogy az ápolási és védekező munkákat idején végezzék el.

Különösen nagy a jelentősége a jó talajmunkának és a peronoszpóra elleni védekezésnek. A gyommentesen tartott, lazaszerkeztű talaj jól tárolja a meleget, a talajba jutó levegő és meleg, valamint a megőrzött nedvesség gyorsítja az asszimilációt, s így - jó napsugaras nyár s hosszú ősz esetén - pótolja a tavaszi indulás hátr nyait.

A peronoszpóra azért veszélyesebb az idén a rendesnél is, mivel a szőlő hajtásait már zsenge korban meg leheteti. Más esztendőben ugyanis már jó arányban a szőlő hajtása, amikor a peronoszpóra-fertőzésre kedvező hőmérsékleti viszonyok kialakulnak, most az előrehaladott idő miatt a peronoszpóra-fertőzések jóval korábban bekövetkeznek, s így a zsenge hajtások között nagyobb károkat okozhatnak. Eppen ezért az idén még nagyobb felelősség hárul a peronoszpóra előreléző állomásokra, a betérésre, sőt valószínű, hogy már az ujjnyi hajtásokat permetezni kell, tehát az első alkalommal legfeljebb fél százalékos borji levet szabad használni a szokásos egy százalékos helyett. A megrövidült tenyészidő, s a napfény-energia teljesebb kihasználása érdekében ugyancsak fokozott gondot kell kötni a ritkításra és ritkítani is. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás

1958 május 5.

13 óra 10 perc

/A felajánlott...folyt/

A Szerszámgyárban eddig félmillió forint a megtakarítás. A gyár ugynevezett készülékes üzeme például azal vett részt az eredményben, hogy felére csökkentette a selejtet. A fogaskeréküzemben nagymennyiségű vadiát, készrűkövet és ipari gyémántot takarítottak meg.

A Csepel Vas- és Fémüvek 80 milliós vállalásából eddig 15 millió forintot irtak jóvá. /MTI/

Szines fényképeket mutatnak be India építészeti műemlékeiről

1958 május 5

Az Építőipari Tudományos Egyesület rendezésében, a népek barátsága hónapja keretében, a Technika Háza vetítőteremben, Nagy Hajos bemutatja Indiáról készült 300 szinesfényképét, amelyek főképpen India építészeti műemlékeiről és a közársasági nap ünnepeiről készültek. A bemutató május 6-án, kedden délután 5 órakor kezdődik. /MTI/

A rakodás meggyorsításával és a pontos mérlegeléssel
1,300.000 forintot takarítottak meg Ózdon

1958 május 5

Az Ózdi Kohászati Üzemekben az idén meggyorsították a gyárba érkező anyagok kirakását és pontosabban végzik a mérlegelést. Az első negyedévben, a rakodómunkások és a vasutasok jó együttműködésének eredményeként, a súlyhiány-megtérülésből és a kocsiállás pénz csökkentéséből kerekén 1,300.000 forintot takarítottak meg. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 18. kiadás

1958 május 5

12 óra 10 perc

Időjárás-jelentés

A Meteorológiai Intézet jelenti május 5-én, hétfőn délelőtt:

A hőmérséklet emelkedik

Az Az-ri szeltek felől Nyugat-Európába enyhébb anticiklon alakult ki, derültebb időjárással. Ennek következtében Németországban és az Alpok északi lejtőin északra több helyen fagyott.

Hazánkban vasárnap változó volt a felhőzet, s több helyen esett az eső. Kaposváron, Si-fokon, Tabon, Kalocsán zivatarok is észleltek. Szentesen 13, Mezőhegyesen 10, Kiskunfélegyházán jégesővel 9, Barcsen 8 mm csapadékot mértek. A nappali hőmérséklet 18-21 fokra emelkedett. Ma hajnalban foként az ország északi részében, gyenge fagyok voltak. Máshol csak plusz 1 - plusz 4 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 12,9 fok volt, a sokévi átlagnál 1,5 fokkal alacsonyabb.

Budapesten hétfőn 12 órakor a hőmérséklet 14 fok, a légnyomás átszámított légnyomás 768 mm, mérsékelt szél irányzatú.

Várható időjárás kedden estig: felhőátvonulások, többhelyen, főként nyugaton, kisebb eső. Mérsékelt délnyugati-nyugati szél. A hőmérséklet emelkedik.

Várható legalsó hőmérséklet ma éjjel: nyugaton 6-9, keleten 2-5, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 19-22 fok között. Távolabbi kilátások: melegebb idő.

A Duna vizállása hétfőn reggel Budapestnél:

375./MTI/

13-2

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 15. kiadás

1958 május 5

12 óra 10 perc

Garantáltan jóminőségű tiszta gyapju szövetek gyártását kezdik meg

1958 május 5

Az utóbbi időben több intézkedés történt a gyapjuszövetek minőségének javítására. Milyen haszna lesz ebből a vásárlóknak és mennyiben fog javulni az egyes anyagok minősége - ezzel a kérdéssel fordult az MTI munkatársa a Könnyűipari Minisztérium gyapjuipari igazgatóságának vezetőihez.

- Az ipar legjobb szakembereiből álló bizottság több gyárban megvizsgálta a gyártás menetét - mondták. Megállapították, hogy az évszázadokkal ezelőtt kialakult gyapjuipari módszerek nem lehet lényegesen változtatni. A győri Richards Gyárban például az Eszkimó elnevezésű száz százalékos gyapjuszövet kikészítéséhez az árvetés hét műveletet írt elő, amit a gyár már 17-re növelt. Rájöttek ugyanis, hogy ennél kevesebb nem elég a kifogástalan minőségű áru gyártásához. A bizottság véleményezésére ugyanennél a szövetnél még két művelettel egészítik ki a kikészítés munkafolyamatát. Hasonlóképpen járnak el más üzemekben is. Az igazgatóság megállapodott a nagy gyárakkal, hogy vállalják az ilyen költségeket és az így jelentkező többletet más módon, például az ügyvitel, az adminisztráció csökkentésével takarítsák meg.

A szövetek között általában több lesz a magas gyapjutartalma. A sztálinvárosi fésűsfonoda működésének megkezdése után - a gyár felavatására előreláthatólag augusztusban kerül sor - ugyanannál alapanyagból több vékonyabb fonál készül majd és ebből finomabb kelméket hozhatnak forgalomba.

Egyelőre csak néhány szövetnél - de később ezt kiterjesztik - olyan minőségi változás lesz, hogy garanciát vállalhatnak érte. Az anyag szélén beszövéssel jelzik majd, hogy garantáltan száz százalékos gyapju, gyűrhetően. Természetesen ezt a jobbminőségű árut is a jelenlegi árakon hozzák forgalomba. A száz százalékos gyapjut tartalmazó tropikálok például ugyanolyan jók lesznek, mint a hasonló francia gyártmányok.

A gyárak sok új mintázású kelmét hoznak forgalomba már a nyárra is. A divathedvelők számára gyártanak az olasz kelmékhez hasonló színes, csomós, noppes anyagokat./MTI/

12-35

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1958 május 5. 12 óra 10 perc

A felajánlott 80 millióból eddig 16 millió forintot takarítottak meg a Csepel Művek dolgozói

1958 május 5

A Csepel Művekben tavaly a gazdálkodásnak új módszerével próbálkoztak, s ez az eredmények tanúsága szerint a vártnál is jobban bevált. Minden gyárüzem, ezen belül valamennyi üzemrész és brigád, kidolgozta saját önköltségek csökkentési módszerét, ami 56 millió forint tervon felüli megtakarítást eredményezett. Az elismerés látható jelként mintegy 25 millió forint nyereségrészesedést, vagyis köztulajdonosoknak megfelelő összeget kaptak a gyár dolgozói.

A hasznos módszert az idén ismét érvényesítik, de nagyobb nyereségrészesedés érdekében most 80 millió forint értékű anyag-, energia-, szerszám- és munka megtakarítása a céljuk. A felajánlások között nincsenek szénzaccok számba menő találmányok vagy orvosi erőfeszítéseket igénylő milliós értékű kezdeményezések. Egy-egy közműért technológia elterjesztéséből, hulladékanyagok értékesítéséből, a munkák összehangolásából, gépek ésszerű felhasználásából kerekedik a 80 milliós összeg. A Varrógépgyárban a gépek üzembehelyezésével növelik a termelékenységet, a Kerékpárgyárban megfelelő szerszámok alkalmazásával száz órától 40 órára csökkentik a törpe robogó gyártási idejét. A Motorkerékpárgyárban a motorok hajtórudját és a csuklókat ezentúl precíz öntéssel készítik, ami egy év alatt 210.000 forint értékű megtakarítást jelent.

A Csőgyár 22 millió forint megtakarítását vállalta. Figyelmesebb munkával, ugyanannyi nyersanyagból 5600 tonnával több csövet készítenek, amit szakszűren úgy fogalmaztak meg: növelik az anyagkihozatalt. Első eredményeik minden tekintetben igazolják vállalatuk meglepőzettségét. Az év eleje óta kerekén ötmillió forint megtakarításával számoltak el. Az anyagkihozatal növelése eddig több mint ezer tonna anyag megtakarításához vezetett.

/folgt.köv./

12.35

MTI BELFÖLDI HIREK

B 19. kiadás 1958 május 5. 13 óra 15 perc

Motoros meghajtású borsajtolót készítenek a Borsodvidéki Gépgyárban

1958 május 5

A Borsodvidéki Gépgyárban eddig kézi borsajtolókat gyártottak. Az idén - főként külföldi kívánságra - motoros meghajtású sajtolót mintapéldányát készítik el. A tervekben már dolgoznak és az első példány előreláthatólag a szüret idejére elkészül. A mintapéldány kipróbálása után - a rendelések től függően - megkezdik a sorozatgyártást. /MTI/

Harminc komlói bányatechnikai hallgató egyhetes tanulmányutja

1958 május 5

Komlóra harminc bányatechnikai hallgató egyhetes országjáró tanulmányutra indult. Autóbuszonon többek között ellátogatnak az oroszországi és a csehszlovákiai Rudabányára, Diósgyőrbe és Kazincbarcikára. /MTI/

Naponta ötezer köbméter viz Komlóra

1958 május 5

A Komló közelében levő Ligetborszlón a Komlói Szénbányászati Trüebst geológusai napi ötezer köbméter vizet adó lelőhelyet tártak fel. Ezzel megoldódik Komló évtizedes víz-ellátási problémája. A viz kilenc kilométer hosszú, negyven centiméter átmérőjű vezetékön jut Komlóra. A csővezeték az idén már bekötik a város vízhálózatába. /MTI/

13.15

MTI BELFÖLDI HIREK

B 20 . kiadás

1958 május 5

12 óra 15 perc

Nyolcfajta silókukoricát vetettek Hajdusoboszlón

1958 május 5

Hajdu-Bihar megyében két helyen: a hajdusoboszlói egyetemi és a debreceni mezőgazdasági akadémia tanyázaságában silókukoricatermesztési kísérletek indultak. V. D. Pavlov és V. P. Melnesenko, szovjet kukoricatermelési szakemberek irányításával a hajdusoboszlói egyetemi tanyázaságban az új, korszerű négyzetbevető géppel szombaton estig nyolcfajta silókukoricát vetettek 32 holdon. Ezekből négy szovjet, három magyar és egy amerikai fajta. A vetési módszer tanulmányozására a környező állami gazdaságok és gépállomások szakemberei is eljöttek.

A szovjet és a magyar mezőgazdasági szakemberek a silókukorica-kísérleteket hétfőn a debreceni mezőgazdasági akadémia tanyázaságában folytatták, ahol ugyancsak nyolc fajtát vetnek el 18 holdon. /MTI/

Kéthetes üszőszenlét tartanak Békés megye állattenyésztési szakemberei

1958 május 5

Békés megye termelőszövetkezeteiben várakozáson felül megnőtt az állattenyésztési kedv, úgy hogy az igények kielégítése komoly gondot okoz. Az állattenyésztési szakemberek ezért elhatározták, hogy kéthetes üszőszenlét tartanak, a megbeszerte alaposan számszerűszik az állományt.

A szakbizottságok, amelyekbe az állatorvosokat is bevonták, hétfőn megkezdték a szemlét. Faluról-falura járnak, menetközben szaktanácsokat adnak. Alaposan szemügyre veszik a hizlalásra szerződésileg lekötött fiatal juszágokat is, hogy a továbbtenyésztésre alkalmas állatok véletlenül se kerüljenek vágóhídra.

A megye termelőszövetkezetei a közel múltban 560 üszőt, illetve tehent és 400 tenyészkacát kaptak, a nyári hónapokban pedig előreláthatólag újabb ezer üszőt vásárolnak az állami gazdaságoktól és egyéni gazdáktól. /MTI/

13-25

MTI BELFÖLDI HIREK

B 21. kiadás

1958 május 5

12 óra 40 perc

Teljesítették tavaszi talajmunkatervüket a Tolna megyei gépállomások

1958 május 5

Tolna megye gépállomásainak mintegy 500 traktorára vasárnap is a földéken dolgozott. A termelőszövetkezetek legtöbbjében vasárnap estig végeztek a kukorica vetésével, másutt a borsó és a napraforgó első kapálásával. A nyújtott műszakban: dolgozó traktorosok hétfőn délig már mintegy ezer holddal tulszárnyalták 40.800 holdas tavaszi talajmunkatervüket és 1300 holddal vetettek el többet, mint amennyit tavaszi vetéstervük előírt. /MTI/

Éjszaka is szántanak a Csongrád megyei traktorosok

1958 május 5

Csongrádban az utóbbi hetek viszonylag száraz, napsütéses időjárása lehetővé tette, hogy pótolják a megkésztett mezőgazdasági munkákat. A megye gépállomásainak traktorosai mindent megtesznek, hogy idejében előkészítsék a talajt a tavaszi vetéshez. A kiskunrozsmai traktorosok gyatra vasárnap és éjszaka is dolgoznak. Heggyesi István a szegedi Dózsa Termelőszövetkezet földjén egyhuzamban - nappal és éjszaka - 18 órán át dolgozott 4etorjával. Tárcsázott, vetett és hengerezett. Négy műszaknormát teljesített ez idő alatt és 360 forintot keresett.

A Kisteleki Gépállomáson is valamennyi traktorralámpákat szeltek, hogy ha szükséges, éjszaka is szánthassanak. /MTI/

Csaknem húszmillió tonna szénvagyron feltárására központosított kutatást kezdtek a Borsod megyei Fekete-völgyben

1958 május 5

A Miskolci Mélyfúró Vállalat dolgozói a gazdaságosabb termelés érdekében, az idén először kezdtek központosított kutatásba, ami azt jelenti, hogy egy-egy terület gondos földtani vizsgálatát végzik el. Ilyen munka kezdődött a borsodi szénmedence Fekete-völgyében. A Felsőnyárád és Jákfalva közötti területen öt mélyfúró-berendezéssel hatvan fúrólukát mélyítettek, hogy pontosan megállapítsák a csaknem húszmillió tonnára becsült szénvagyron fekvését. /MTI/

13-33

B 22. kiadás

1958. május 5. 13 óra 50 perc

A környék termelészövetkezeteit is segíti a Szovjetunióból kapott vetőgéppel a karcagi Béke Tsz

1958. május 5.

A karcagi Béke Termelészövetkezet mint ismeretes, új típusú kukorica vetőgépet kapott a Szovjetunióból. Ezzel a géppel a tervezett negyven hold helyett ötvenegy holdon tették földbe négyzetesen a silókukoricát, majd miután a munkával végeztek, a gépet kölcsönadták a szomszédos Hunyadi mezőgazdasági termelészövetkezetnek. A szövetkezetiek itt husz hold silókukoricát ültettek el négyzetesen. A gép jelenleg Hajduszoboszló egyik nagyüzemi gazdaságában munkálkodik. /MTI/

A cukorrépa öntözéses termelésével kísérleteznek Szolnok megyében

1958. május 5.

A Jászság és a Nagy-kunság szikes, csapadékban szegény vidékén évtizedek óta alacsony termést ad a cukorrépa. A megye szakemberei, élükön a kisujszállási kísérleti intézet kutatóival, az idén közös kísérletet indítanak a kunszentmártoni Zalka Máté Termelészövetkezetben azzal a céllal, hogy a cukorrépa öntözésének módját és kedvező hatását tanulmányozzák. A kisujszállási öntözési szakemberek irányításával több cukorrépa parcellát árasztanak el vízzel. Ezzel egyidőben kiegészítő műtrágyázást végeznek. Szakvélemények szerint az öntözött és műtrágyázott cukorrépa holdanként háromszáz-háromszázötven mázsát is adhat. A megyében egyébként tízezer holdon - négyezer holddal nagyobb területen, mint tavaly - elvetették a cukorrépát, hetven százalékát pedig meg is sarabolták. /MTI/

13-37

B 23. kiadás

1958. május 5. 14 óra 30 perc

Vegyszeres gyomirtás hagyma-földeken

1958. május 5.

A Bács megyei növényvédő állomás segítségével ebben az évben a vegyszeres gyomirtásnál is fokozott mértékben veszik igénybe a dolgozó parasztok. Az állomás a múlt évi terület többszörösén csaknem 5.000 holdon kezdte meg a gyom irtását. Jelenleg 20 gép dolgozik a szántóföldeken és legelőkön. Az idén a jobb területen alkalmazzák a vegyszeres gyomirtást a kukorica földeken, ezenkívül kísérletképpen több termelészövetkezetben a vöröshagyma földön is ilyen módszerrel védekeznek. A hagymaföldeken ugyanis még többszöri kapálás után is őszig - mire a hagyma beérik - elburjánzik a gyom és akadályozza a hagyma fejlődését. /MTI/

Gyors útemben építik a Déli-pályaudvar és a Kelenföldi-pályaudvar között a második vágányt - Nagytétény földmunkák Nagytétény és Tárnok között

1958. május 5.

A balatoni vasúti forgalom gyorsítását nehezítette az is, hogy a Balatonra induló szerelvények csak igen körülményesen jutottak Budapest Déli-pályaudvarról a Kelenföldi-pályaudvarra és onnan tovább. Ennek egyrészt az volt az oka, hogy Budapest Déli-pályaudvar és a Kelenföldi-pályaudvar között csak egyvágányú vonal volt, továbbá az, hogy Nagytétény és Tárnok között csak 40 kilométeres sebességgel közlekedhettek a vonatok, mert gyenge volt a vasúti pálya.

A MÁV az idén nagy erővel látott hozzá a Déli-pályaudvar és a Kelenföldi pályaudvar, továbbá a Nagytétény-Tárnok közötti vonalszakasz korszerűsítéséhez és felújításához.

A Déli-pályaudvar a megnövekedett követelményeknek megfelelően teljesen átalakult. A régi, elavult kitérőket kicserélik, összesen 57 új korszerű kitérő lesz az állomáson, ebből 44 már helyére került. Az átalakítással kapcsolatban 4.300 méter hosszban korszerűsítik a vágányokat, 2.500 méter már el is készült. 24.000 köbméter földmunkából, illetve bontásból eddig 20.000 köbméterrel készültek el. Két új váltótorony és modern mechanikus fényjelzős biztosítóberendezés is létesül.

/folyt. köv./

14-15

B 24. kiadás

1958. május 5.

14 óra 30. perc

/Gyors ütemben építik...folyt./

A Déli-pályaudvar és a Kelenföldi-pályaudvar között építik a második vágányt, amely hézagmentes lesz, tehát egyben zakatolásgmentes. Itt 15.000 köbméter földet kell megmozgatni. A hézagnélküli vágány fektetése 2.300 méter hosszan májusban elkészül. Kelenföld állomás Déli-pályaudvar felőli oldalán 22 korszerű kitérőt fektetnek, illetve csorálnak ki.

Nagytény és Farnok között eddig 12.000 köbméter földet mozgattak meg és 7.800 méteres vágány-korszerűsítésből 5.600 méterrel már elkészültek.

A jelentős vasútpítési munkálatok június 1.-re a nyári menetrend életbelézésére készülnek. /MTI/

Elektrotechnikai előadások a Népek Barátsága hónapja alkalmából

1958. május 5.

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület a Népek Barátsága hónapja alkalmából az egyesület Honvéd utcai előadótermében előadássorozatot rendez. Ennek keretében május 9.-én Erdős Imre, a KGE iparpolitikai főosztályának helyettes vezetője tart előadást a szocialista tábor országainak gazdasági és műszaki tudományos együttműködéséről. Május 16.-án az erősáramú ipar nemzetközi együttműködéséről, május 23.-án a villamosenergiaipar nemzetközi kapcsolatairól, május 30.-án pedig az erősáramú ipar import-export-problémáiról tartanak előadásokat. /MTI/

Háromszázezer forint megtakarítás a gyöngyösi bányázásban

1958. május 5.

A mátravidéki szénmedencéhez tartozó gyöngyösi XII-es aknázom bányászati az év eleje óta több mint tízezer tonna szenet keltettek a felszínre tervükön felül. Az egy főre eső napi teljesítményt majdnem egy mázsával növelték, a termelési költséget pedig háromszázezer forinttal csökkentették. /MTI/

B 25. kiadás

1958. május 5.

14 óra 30. perc

Tájékoztató az ipari és kereskedő tanulók felvételéről

1958. május 5.

A Munkaügyi Minisztérium a következő tájékoztatót adta az ipari és a kereskedő-tanulók felvételéről:

Ipari, vagy kereskedő tanulónak azok a 14-16 éves fiatalok jelentkezhetnek, akik legalább az általános iskola nyolcadik osztályát eredményesen elvégezték és egészségileg megfelelnek a választott szakma követelményeinek. Egyes szakmákra alacsonyabb végzettségű fiatalok is jelentkezhetnek. Ártériásgizetteknél 17-19 év a felvételi határidő.

Jelentkezéskor be kell mutatni a legmagasabb iskolai végzettséget tanúsító iskolai bizonyítványt és az orvosi bizonyítványt, továbbá 15 éves korig a születési anyakönyvi kivonatát. Az ennél idősebbek személyi igazolványukat kötelesek felmutatni.

Iparitanuló-otthonban elsősorban az állami gondozottakat helyezik el, ezenkívül azonban otthont kaphatnak a vajár, a kőműves és a kohász tanulók, kisebb számban az öntők, a kovács, a hajókovács és az asztalos tanulók is.

Ártériásgizettek részére minden szakmában rövidebb a tanulói idő. Egyes szakmákban mint például műszerész, autóvillanyszerelő, optikai és fotocikk-eladó, kirakatrész, szállodai portás-tanuló, csak ártériásgizett fiatalokat vesznek fel.

Az 1958/59-es tanévre a következőképpen történik a felvétel a munkaügyi minisztérium iparitanuló-intézetében:

Jelentkezni a vállalatnál, gépállomáson, illetve állami gazdaságnál kell. Az ipari tanuló-intézetek 1958. április 20.-tól ednek felvilágosítást arról, hogy a velük kapcsolatban álló vállalatok milyen szakmára vesznek fel ipari tanulókat. A jelentkezőknek az ipari tanuló-intézetek, illetve a vállalatok jelentkezési lapot adnak, amit kitöltve, a szükséges iratokkal együtt, a vállalat szakoktatási osztályán kell leadni. A vállalat választja ki azokat, akiket ipari tanulóknak javasol. Az iparitanuló-intézet felvételi bizottsága dönti el, hogy a vállalat által javasoltak közül kiket vesz fel. Iparitanuló-intézetbe egyébként vas-, fa-, élelítő-, bányaiipari, traktorgépész tanulókat vesznek fel. A Budapesti Kereskedelmi és Vendéglátóipari Intézet pályaválasztási tanácsadást ad május 10.-től augusztus 31.-ig a vas- és a bányaiipar iránt érdeklődő fiataloknak. A pályaválasztási tanácsadó szolgálatot a következő években a nagyobb vidéki városokban is bevezetik.

Helyiipari tanulóknak a vállalatoknál, szövetkezeteknél, illetve magánkisiparosoknál lehet jelentkezni. A szerződéseket az illetékes tanácsok ipari csoportjai, magánkisipari tanácsok esetében pedig a KIOSZ helyi szervei július 15.-től augusztus 25.-ig kötik meg.

Kereskedőtanulónak a kereskedelmi tanulóiskolák igazgatóinál és a földművelésszövetkezetek igazgatóinál lehet jelentkezni, a jelentkezési lapot legkésőbb június 15.-ig kell eljuttatni az illetékes iskolának. /MTI/

14.20

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás

1958. május 5.

15 óra 45 perc

A három lotto főnyereményből kettő a fővárosban maradt

1958. május 5.

A lotto legutóbbi jutalomsorsolásán ismét két öröklés és a Wartburg személygépköcsi volt a főnyeremény. A három legszerencsésebb lottozó személye még ismeretlen, a Sportfogadási és Lotto Igazgatóság megállapítása szerint azonban két főnyeremény a fővárosba, egy pedig vidékre került.

A 3.156.773. számú szelvényt - amellyel a kétszobás halloss öszkomfortos öröklést nyerték, Budapesten a posta hozta Forgalomba. A Wartburg személygépkocsit nyerő LA 408.628 számú szelvényt az OTP II. kerületi fiókja adta el. Az BL 878.959 számú szelvényt Borsod vagy Heves megyében került eladásra. /MTI/

Zöldpaprikát szállít a Belsőannisz termelészövetkezet

1958. május 5.

A Budapest XI. kerületi Belsőannisz termelészövetkezet 2.000 négyzetméter növényházi területen termel magyar hegyes, kalinkai és ceceli paprikát. A szövetkezet átfőn szállított először zöldpaprikát - 200 darabot - a vendéglátóipari vállalatoknak. /MTI/

Csaknem háromnegyedrészen hazai kohókosszal termelnek vasat a sztálinvárosi kohók

1958 május 5

A sztálinvárosi kohónál az év első négy hónapjában a vasgyártáshoz csaknem háromnegyedrészen hazai kohókosszot használtak fel. A kohászok véleménye szerint a sztálinvárosi kokszelemében gyártott kohókossz állja a versenyt a legjobb külföldi kokszzsal. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás

1958 május 5

15 óra 45 perc

Uj-Delhi - Lipse - Moszkva - Három külföldi kiállításon ismertetik az idén a magyar mezőgazdaság eredményeit

1958 május 5

A magyar mezőgazdaságot a külföldi kiállításon eddig legfeljebb a külkereskedelmi vállalatok által bemutatott áruminták képviselték. 1958-ban viszont három kiállításon vesz részt a magyar mezőgazdaság jelentős dokumentációs anyaggal. Erről Kovács Mihály, a Földművelésügyi Minisztérium Kiállítási Irodájának vezetője a következőket mondotta az MTI munkatársának:

- Első ízben az Uj-Delhiben rendezett összindiai mezőgazdasági kiállításon szerepeltünk a kívánságnak megfelelően szarvasmarhatenyésztési dokumentációs anyaggal. A főbejáratnál szemben felállított négy sátrunknak igen nagy sikere volt; egymillió látogató fordult meg bennük. Állategészségügyi gyógyszereink és műszereink mellett főleg állattenyésztői és állategészségügyi hálózatunk kiépítése nyerte meg az indiai szakemberek tetszését. Az indiai mezőgazdaság jelentős fejlődés előtt áll. Most a látottak alapján elkérték a Földművelésügyi Minisztériumtól a magyarországi szabályzatokat és szabványokat.

- A magyar mezőgazdasági tudományos gyakorlat eredményeinek átfogóbb ismertetését adjuk a Német Demokratikus Köztársaság VI. Mezőgazdasági Kiállításán, amelyet Lipse-Markkleebergben június 22-től július 13-ig rendeznek meg. A kiállításon a Szovjetunió, Csehszlovákia és Magyarország önálló pavilonnal szerepel. Mi egyebek között a kukoricafajtát, 36-féle zöldséget és virágot, 40 kerti magot, rekordteremtő állatok szobrait mutatjuk be. A rendezőség külön törésére a kiállítás időtartama alatt magyar borvendéglőt is nyitunk. Német kollégáink kívánságára több magyar tudományos és kulturális rövidfilmet is bemutatunk. Az NDK mezőgazdasága a 62. magyar Mezőgazdasági Kiállításán és Vásáron az eddiginél gazdagabb anyaggal vesz részt.

- Megkezdődtek az előkészületek a harmadik külföldi szereplésünkre is. Ez év októberben Moszkvában a népi demokratikus államok részvételével kiállítást rendeznek mezőgazdasági műszerekből és kutatási eredményekből. Itt egyebek között mezőgazdasági izotop-laboratóriumot is bemutatunk, - fejezte be nyilatkozatát Kovács Mihály. /MTI/

15-35

B 28. kiadás

1958 május 5

15 óra 55 perc

Termelőszövetkezeti főkönyvelők tanácskozása a Földművelésügyi Minisztériumban

1958 május 5

Hétfőn a Földművelésügyi Minisztériumban tanácskozássra ültek össze a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályain dolgozó termelőszövetkezeti főkönyvelők, hogy megbeszéljék a szövetkezetek nyilvántartási és pénzügyi kérdéseit. A megjelentek előtt Gönczi Arpád, a Földművelésügyi Minisztérium szövetkezeti mezőgazdasági osztályvezetője mondott beszámolót.

Beszédében hangsúlyozta, hogy gondot fordítanak a termelőszövetkezeti főkönyvelők továbbképzésére. Ennek érdekében már az elmúlt ~~két~~ évben tanfolyamot indítottak s több mint 500 fő főkönyvelő tanulta meg a mérlegképes könyvvitelt és a kettős könyvelést. Az idén újabb tanfolyamokat tartanak s eddig 700-an jelentkeztek. Ezután ismertette, hogy a 2660 mezőgazdasági termelőszövetkezet közül 101-ben már kettőskönyvelést folytatnak, 874 szövetkezetben alapfokú, 995-ben képesített, 39-ben mérlegképes főkönyvelő dolgozik.

A továbbiakban elmondotta, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek közül 2519 készített zárszámadást, s ezekből kiderült, hogy nőtt a közös szövetkezeti vagyon. Száz hold szántóra vetítve 1954-ben 304.500 forint, 1955-ben 363.589 forint, 1957-ben pedig 493.232 forint volt a szövetkezeti vagyon. /MTI/

Újra megszervezi a MALÉV a Balaton és a vidéki nagyvárosok feletti sítarepüléseket

1958 május 5

A múlt évben sokan vettek részt a Balaton feletti sítarepüléseken. A MALÉV - tekintettel a tavalyi nagy sikerre - az IUSZ rendezésében május 18-tól vasárnaponként megrendezi a Balaton feletti sítarepülést, a körülbelül egyórás repülőt 110 forintba kerül.

A MALÉV a vidéki városok lakóinak is lehetőséget kíván nyújtani a repülésre, ezért május 11-én Pécsen, Miskolcon és Szegeden rendez sítarepüléseket. /MTI/

15:45

B 29. kiadás

1958 május 5

16 óra 05 perc

Meleg, napos idő, helyenkint "aranyatörő" langyos májusi esők

1958 május 5

Vasárnap délután ismét februári hangulatot hozott a csipős északi szél. A biborfényes naplementét borzongató hűvösség követte: pár óra alatt 7 fokra zuhant a hőmérséklet. Hétfőre virradóra az északsarki hideg levegő megállapodott, s itt az Alpok és a Kárpátok térségében anticiklon alakult ki. Hétfőn szinte az egész ország területén zavartalanul sütött a nap, s a délután folyamán már 18 fokig emelkedett a hőmérséklet. Ennek az anticiklonnak volt köszönhető például, az is, - mint a Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán elmondották, - hogy hétfőn a magaslatokról rendkívül messze el lehetett látni, s a színek szinte tapinthatóan kiütköztek a máskor szürkén összefolyó messzeségben. A sarkvidéki levegő ugyanis nemcsak hideg, hanem egyúttal kristályosan tiszta is.

Most Nyugat felől óceáni légtömegek áradtak felénk, s ez a levegő már sokkal melegebb, mint a jelenlegi. A következő napokban a felmelegedés tovább tart. Az ország északi megyéiben ugyan valószínűleg lesz felhősödés, s esők is várhatók, de ezek már langyos májusi esők lesznek. A hőmérséklet előreláthatólag szerdán eléri már a szombati szintet. /MTI/

/kisebb

Megnyit a földművesszövetkezeti elnökök és ellenőrök központi tanfolyama

1958 május 5

A SZÖVOSZ budapesti iskolájában hétfőn 300 földművesszövetkezeti elnök és szövetkezeti ellenőr részvételével központi tanfolyam nyílt. A szövetkezeti elnökök és ellenőrök több hónapon át egyénileg tanulnak, majd két hónapra bentlakásos iskolára hívják őket, ahol a nehezebb tantárgyakat szakképzett előadók tanítják majd.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 28. kiadás 1958 május 5. 16 óra 05 perc

Termelőszövetkezeti főkönyvelők tanácskozása a Földművelésügyi Minisztériumban

1958 május 5

Hétfőn a Földművelésügyi Minisztériumban tanácskozássra ültek össze a megyei tanácsok mezőgazdasági osztályain dolgozó termelőszövetkezeti főkönyvelők, hogy megbeszéljék a szövetkezetek nyilvántartási és pénzügyi kérdéseit. A megjelentek előtt Gönczi Árpád, a Földművelésügyi Minisztérium szövetkezeti mezőgazdasági osztályvezetője mondott beszámolót.

Beszédében hangsúlyozta, hogy gondot fordítanak a termelőszövetkezeti főkönyvelők továbbképzésére. Ennek érdekében már az elmúlt ~~két~~ évben tanfolyamot indítottak s több mint 500 fő főkönyvelő tanulta meg a mérlegképes könyvvitelt és a kettős könyvelést. Az idén újabb tanfolyamokat tartanak s eddig 700-an jelentkeztek. Ezután ismertette, hogy a 2660 mezőgazdasági termelőszövetkezet közül 101-ben már kettőskönyvelést folytatnak, 874 szövetkezetben alapfokú, 995-ben képesített, 39-ben mérlegképes főkönyvelő dolgozik.

A továbbiakban elmondotta, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek közül 2519 készített zárszámadást, s ezekből kiderült, hogy nőtt a közös szövetkezeti vagyon. Száz hold szántóra vetítve 1954-ben 304.500 forint, 1955-ben 363.589 forint, 1957-ben pedig 483.232 forint volt a szövetkezeti vagyon. /MTI/

Újbo, megszervezi a MALÉV a Balaton és a vidéki nagyvárosok feletti sítarepüléseket

1958 május 5

A múlt évben sokan vettek részt a Balaton feletti sítarepüléseken. A MALÉV - tekintettel a tavalyi nagy sikerre - az IZUSZ rendezésében május 18-tól vasárnaponként megrendezi a Balaton feletti sítarepülést. A körülbelül egyórás repülést 110 forintba kerül.

A MALÉV a vidéki városok lakóinak is lehetőséget kíván nyújtani a repülésre, ezért május 11-én Pécsen, Miskolcon és Szegeden rendez sítarepüléseket. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás 1958 május 5. 16 óra 05 perc

Meleg, napos idő, helyenkint "aranyatérő" langyos májusi esők

1958 május 5

Vasárnap délután ismét februári hangulatot hozott a csipős északi szél. A biborfényes naplementét borzongató hűvös-ség követte: pár óra alatt 7 fokra zuhant a hőmérséklet. Hétfőre virradóra az észak-sarki hideg levegő megállapodott, s itt az Alpok és a Kárpátok térségében anticiklon alakult ki. Hétfőn szinte az egész ország területén zavartalanul sütött a nap, s a délután folyamán már 18 fokig emelkedett a hőmérséklet. Ennek az anticiklonnak volt köszönhető például, az is, - mint a Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán elmondották, - hogy hétfőn a magaslatokról rendkívül messze el lehetett látni, s a színek szinte tapinthatóan kiütköztek a máskor szürkén összefolyó messzeségben. A sarkvidéki levegő ugyanis nemcsak hideg, hanem egyúttal kristályosan tiszta is.

Most Nyugat felől óceáni légtömegek áradtak felénk, s ez a levegő már sokkal melegebb, mint a jelenlegi. A következő napokban a felmelegedés tovább tart. Az ország északi megyéiben ugyan valószínűleg lesz felhősödés, s esők is várhatók, de ezek már langyos májusi esők lesznek. A hőmérséklet előre láthatólag szerdán eléri már a szombati szintet. /MTI/

/kisebb

Megnyilt a földművesszövetkezeti elnökök és ellenőrök központi tanfolyama

1958 május 5

A SZÖVOSZ budapesti iskolájában hétfőn 300 földművesszövetkezeti elnök és szövetkezeti ellenőr részvételével központi tanfolyam nyílt. A szövetkezeti elnökök és ellenőrök több hónapon át egyénileg tanulnak, majd két hónapra bentlakásos iskolára hívják őket, ahol a nehezebb tantárgyakat szakképzett előadók tanítják majd.

/folyt.köv./

15.45

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás 1958 május 5 10 óra 10 perc

/Megnyilt....folyt/

A megnyitón Nyers Rezső, a SZÖVOSZ igazgatóságának elnöke üdvözölte a hallgatókat. Mint mondotta, a megnövekedett feladatok művelt vezetőket kívánnak. Szükséges, hogy lehetőleg valamennyi földművelésszövetkezeti elnök és ellenőr részt vegyen központit anélkül, hogy ott elsajátítsa a vezetés legfőbb tudnivalóit./MTI/

A MEDOSZ irodalmi tehetségkutató pályázatának eredménye

1958 május 5

A Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Szakszervezete az elmúlt év őszén irodalmi tehetségkutató pályázatot hirdetett a szakszervezet tagjai részére. A pályázat iránt ország-szerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. A pályázók száma megközelítette az ötszázat, a beküldött pályaművek pedig meghaladták az ötezeret. A pályázaton igazi sikert csak a verssel pályázók a rat-tak, a prózai alkotások között a bírálóbizottság nem talált díjazásra alkalmasat. A versekre kitűzött első díjat Várkonyi István esztergomi földműves, a másodikat Antalffy István, a Kecskeméti Gépállomás dolgozója nyerte, míg a harmadikat Császár Sándornak, a nagyacsádi Állami Gazdaság dolgozójának ítélte a bírálóbizottság. A díjazottakon kívül a bizottság komoly költői tehetség megnyilvánulását látta Korongyi Vilmos, Bohner György, Gál István, Jóni Ferencné és Szegedi Pál beküldött verseiben./MTI/

Az MTI Fotó május 5-i, hétfői képanyaga

Képek a Fémáru és Szerszámgyárból
Geológusok a borsodi iparvűék vizellátásának javításáért
A Bolgár Hazefias Arcvonal küldöttei Szegeden
Permetezik az almafákat a dászentmiklósi Micsurin Termelőszövet-
kezetben
Képek a brüsszeli világkiállítás magyar pavilonjáról
Új cikkek a Szerencsi Csokoládégyárban
Az asztalosipari tanulók készülnek a szakmunkás vizsgára
Georges Sebastian vendégkarmester fellépése az Erkel Színházban
/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás 1958 május 5 10 óra 10 perc

/Az MTI Fotó-.....folyt/ t §

Milán Horvat vendégkarmester fellépése a Zeneakadémián
A Dán Királyi Múzeum ajándéka a Természettudományi Múzeumnak
Új magyar balett bemutatására készül az Állami Operaház
Ünnepségek az 50 éves pécsi Leövey Klára gimnáziumban
Virágkertészeti bemutató Szegeden
Krudiv Gyula író emléke nyomában /halálának 25. évfordulója
alkalmából/

Nyiregyházi képek
A Köztisztasági Hivatal harcban a "Tisza Budapest"-ért
Férfiruha-dívatbemutató a Ruháipari Tervező Vállalatnál
Profibirkózók edzése
Épül a hullámfogó a Margitszigetⁱ-versenyuszodában.

x x x

Külföldi képek

Szovjetunió:

Nasszer elnök Moszkvában
sportképek
Lenin-díjjal tüntették ki Louis Aragon francia
írót

NSZK:

Burmai parlamenti küldöttség Moszkvában
A müncheni állatkertben
A berlini állatkertben
Bélyeg az Anyák Napjára
dívatbemutató

NDK:

Filmkritikusok díjának kiosztása Münchenben
Épül az első gink kohó az NDK-ban

Afrika:

A Kongó folyó mentén

Bulgária:

Tavaszi munkálatok a mezőgazdasági termelőszövet-
kezetekben

Jemen:

Imam Ahmed jemeni király /portré/
A sanaai királyi palota

Lengyelország:

Versenypályázat a varsói Hősök-emlékművére
Lengyel összeállítás a párt és a kormányküldött-
ség látogatása előtt

Kína:

A szakszervezetek tevékenysége Kínában

Törökország:

Török-magyar birkózóverseny Istanbulban

Anglia:

Amerikai rakétákkal szerelik fel az angol
hadsereget

Japán:

A vörös zászló kitűzése május elsején Londonban
Cserecsnyefavirágzás Japánban

Japán parasztlak visszakövetelik amerikai lőtér

óljaira igénybevetett földjeiket

A japán szénbányászok bérkövetelése

Tömeggyűlésen követelik Japánban az amerikai
atomrobbantások beszüntetését

Csehszlovákia:

Öszeállítás a felszabadulási évforduló
alkalmából./MTI/

B 32. kiadás 1958. május 5. 16 óra 35 perc

Ankét Nyiregyháza a felnőtt dolgozók oktatásáról

1958. május 5.

A Művelődésügyi Minisztérium rendezésében hétfőn ankétot tartottak Nyiregyháza a felnőtt dolgozók oktatásáról. Dr. Boday Kálmánnak, a Művelődésügyi Minisztérium főelőadójának ismertetője után a hozzászólók elmondták gyakorlati tapasztalataikat és sok hasznos javaslatot tettek a felnőttek oktatásának megjavítására.

Dr. Merényi Oszkár, a nyiregyházi közgazdasági technikum igazgatója többek között elmondotta, hogy hasznos lenne bővebben megismerkedni más országok, elsősorban a Szovjetunió és a népi demokráciák tapasztalataival, s a jól bevált módszereket hazánkban is alkalmazni. Jósvai László, a nyiregyházi Zrínyi gimnázium igazgatóhelyettese hangsúlyozta, hogy a felnőttek oktatását társadalmi ügyé kell tenni. Ezzel nemcsak a tanárok foglalkozzanak, hanem valamennyi tömegszervezet, elsősorban a szakszervezet. Véleménye szerint a jövőben a beiskolázást a szakszervezettel közösen kellene végezni. Felvetették azt is, hogy a felnőttek részére külön bizottság készítsen új tankönyvet. /MTI/

Pártaktívák Zalaegerszegén

1958. május 5.

Az MSZMP Zala megyei bizottsága hétfőn aktíváértekezletet tartott. A tanácskozáson résztvettek a gyárak, az üzemek, a vállalatok, a hivatalok vezetői, az üzemi pártszervezetek titkárai, szakszervezeti funkcionáriusok, a megyei pártbizottság tagjai, valamint a tömegszervezeti vezetők. Az aktíváértekezleten Darabos Iván a megyei pártbizottság első titkára tartott előadást az időszerű politikai és gazdasági kérdésekről. Az előadást sokoldalú, élénk vita követte. /MTI/

B I. kiadás 1958. május 5. 16 óra 45 perc

Kállai Gyula előadása

1958. május 5.

Az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Kállai Gyula előadását az MSZMP kulturális politikájáról. Az előadás ma este hangzik el. Kérhetet később adunk.

xxx

- Az az igény, hogy pártunk határozza meg a kulturális munka alapelveit és fő célkitűzéseit, már a pártkonferencián felmerült. Azt a hatalmas erőt, amelyet a kultúra és a kultúra munkásai képviselnek, a szocializmus építésének szolgálatába kell állítani. A pártnak olyan egység, a kultúra, a tudomány, és az ideológiai élet minden területét átfogó politikai irányelvekkel kell rendelkezni, amelyek lehetővé teszik a nagy feladat végrehajtását, a szocialista kultúra gyorsabb fejlesztését. A párt - hosszabb időre szóló - kulturpolitikai irányelveinek kidolgozása előrehaladott állapotban van, kezdte beszédét Kállai Gyula, majd a Magyar Kommunista Párt, illetve a Magyar Dolgozók Pártja értelmiségi és kulturális politikájáról beszélt. A párt a felszabadulás után harcot indított a volt uralkodó osztályok művelődési monopóliumának felszámolásáért, a munkásosztály és a dolgozó parasztság művelődési lehetőségeinek növeléséért. A kultúra demokratizálásának lényeges vonása volt az alkotó magyar értelmiség megnyerése és bevonása a népi demokrácia építőmunkájába. 1948-ban, a polgári demokratikus forradalom feladatainak megoldása után rátértünk a szocialista forradalom feladatainak végrehajtására. A párt helyesen és jogosan állította fel azt a követelményt, hogy a szocializmus erőinek az ideológiai és a kulturális fronton is győznie kell. A kulturális forradalom lényege az egész nép eszméi átnovellése a marxizmus-leninizmus világnézeti alapján. A kulturális forradalom a szocialista forradalom befejező szakasza: a szocializmus erőinek győzelmét eredményezi az ideológiai fronton. /Polyt. köv./

B II. kiadás 1958. május 5. 14 óra — perc

/Kállai Gyula előadása...1.folyt./

- A kulturális forradalom - folytatta - igen rövid idő alatt történelmi eredményeket ért el. 1957-ben az általános iskolákban 1,260.000-en tanultak, a VIII. osztályt több mint száz-ezren végezték el és közülük csaknem 75.000-en tanulnak tovább. A középiskolák nappali, esti és levelező tagozatán 160.000-en tanultak, a nappali tagozaton 25.500-an tettek érettségi vizsgát. Az egyetemi hallgatók száma 1958-as 11.700-ról, 1957-ben 33.000-re emelkedett. A közép- és főiskolákon megnőtt a munkás- és parasztszármazású tanulók száma. Míg 1958-ban a középiskolákban 4 százalék, az egyetemeken 3.5 százalék volt a munkás és parasztszármazású tanulók aránya, 1956-ban ez az arány a középiskolákban 59.7 százalékra, az egyetemeken 55.3 százalékra emelkedett. Megnőtt az értelmiség

létszáma is. A kulturális forradalom eredményeként egyes értelmiségi kategóriáknak, a pedagógusoknak, mérnököknek, már csaknem felét alkotják az 1945. után képzett szakemberek. Általánosságban értelmiségünk körülbelül 30 százaléka már a felszabadulás után vált szakemberré.

- A kulturális forradalom rendkívüli mértékben megnövelte, s ugyanakkor egyre fokozódó mértékben ki is elégítette a nép kulturális és művészeti igényeit. A kulturális ellátottság ezekben az években ugrásszerűen növekedett. Az 1938-as könyvkiadás 8.150 művel és a 17.5 millió példányszámmal szemben 1957-ben 12.300 művet nyomtattak 43 millió példányszámban.

- Könyvtárhálózatunk erősen kiszélesedett, különösen az üzemekben és falun. 1938-ban mindössze 200 falusi könyvtár működött, 1957-ben 3962.

- Könyvkiadásunk, könyvtárhálózatunk fejlődése azt jelzi, hogy népünk "könyvolvasó néppé" lett.
/folyt.köv./

B III. kiadás 1958. május 5. 14 óra — perc

/Kállai Gyula előadása...2.folyt./

- Emelkedett a mozik és mozilátogatók száma: 1938-ban 410, 1957-ben 4,152 mozi volt az országban. A mozilátogatók száma az 1935. évi 18.5 millióról 1957-ben 155 millióra emelkedett. Az UNESCO adatai szerint is a mozilátogatók területén magunk mögött hagytunk olyan országokat, mint Franciaország, Hollandia, Svédország, Svájc. Míg az 1929-30-as színházi évadban 3,789.900 volt a színház- és operalátogatók száma, úgy 1957-ben 5,900.000-re emelkedett. Tizenkét év alatt színház- és operalátogató közönségünk nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is messzemenően megváltozott: a semmihez sem, vagy a mindenhez igen keveset értő kultursznobokat, a színházak; hangversenytermek, kiállítások épületében felváltotta a realizmus iránt igen fogékony és egyre fejlődő művészeti érzékkel rendelkező új közönség: a dolgozó nép. A rádió-előfizetők száma az 1938-as 519.000-ről 1957-re 1,774.000-re emelkedett.

- Ezek az adatok nem egyszerűen nagy arányú számbeli emelkedést, hanem olyan minőségi változást jelentenek, amilyenre nincs példa eddigi történelmünkben. Összességükben azt mutatják, hogy megtörték a volt uralkodó osztályok műveltségi monopóliumát, erőteljesen növelték népünk kulturális ellátottságát. A kulturális forradalom során eddig elért eredményekkel megtettük az első lépéseket az egész nép kulturális színvonalának ugrásszerű emeléséhez, a dolgozó tömegek világnézetének marxista-leninista átfornálásához.

Kállai Gyula ezután azokról a hibákról beszélt, amelyeket a régi pártvezetés követett el a kulturális életmunkában. A régi pártvezetés szem elől tévesztette, hogy a kulturális feladatok megoldása hosszabb, szívesebb és körültekintőbb munkát követel, mint a politikai és gazdasági feladatoké. A gyors eredmények hajszolása türelmetlenséghez, az adminisztratív módszerek helytelen, gyakran indokolatlan alkalmazásához vezetett és háttérbe szorította a szíves, napról-napra folytatott ideológiai nevelő munkát. A régi alkotó értelmiséggel kialakított kapcsolat sok tekintetben elvtelen volt. Igen nagy energiát fordítottak az értelmiség felső rétegének "megnyerésére" és nem törődtek eleget az értelmiség túlnyomó többségét alkotó egyszerű pedagógusok, orvosok, mérnökök, stb. gondjaival. Anyagi és erkölcsi megbecsülésük hiányos volt. Hiba volt az is, hogy nem mindig helyesen választották ki azokat az embereket, akik eredményesen tudták volna képviselni a párt politikáját a kulturális életben.

/folyt.köv./

/Kállai Gyula előadása....3.folyt./ Kk. L.

- Sokan azok közül, akikre úgy tekintettünk, mint a párt politikájának következetes képviselőire, és terjesztőire, - így Aczél Tamás, Gimes Miklós, Mány Tibor, Déry Tibor, Háy Gyula, és társai - 1953 után a párt ellen fordultak, az ellenforradalom eszméi előkészítői lettek, majd 1956 őszén nyíltan álltak az ellenség oldalára.

Ezután rámutatott arra, hogy nem volt véletlen az, hogy az ellenforradalom elsősorban az értelmiség soraiban kereste bázisát és főleg propagandistáit és szervezőit. A magyar értelmiség zöme az elmúlt 12 év alatt - habár nem tudta kivonni magát a marxizmus-leninizmus hatása alól - még nem vált marxistává-leninistává. A személyi kultuszról, a dogmatizmusból eredő hibák és törvénysértések az értelmiségiek, főleg a fiatal értelmiségiek körében költették a legnagyobb kiábrándulást és visszatetszést. E két ok miatt a párton belül és a párton kívül jelentkező Nagy Imre-Eöszöczi fészeke revizionista csoportnak nagyon komoly befolyásra sikerült szert tenni az értelmiségiek körében.

Miben jelentkezett a revizionizmus a kulturális területen? A revizionisták eltulozták a hibákat, elhallgatták, sőt elvetették kulturális forradalmunk korszekalkotó eredményeit. Felmelegítették és marxista frázisokkal körítették a művészet és a kultúra szabadságának ósdi, liberális-burzsoá jelszavát. Tagadták a párt és az állami irányítás szükségességét. Elvetették az osztályharcot és a proletárdiktatúrát. Kulturális életünkben utat törtek nemzeti kulturánk reakciós hagyományainak és a mai nyugati burzsoá dekadenciának. Teljesen egyoldalúan túlhangsúlyozták a nemzeti sajátosságokat és tagadták a szocialista építés általános törvényszerűségeit. A kommunisták nem tagadják a nemzeti sajátosságokat, de vallják, hogy a marxizmusnak, a nemzetközi munkásmozgalomnak közös, szocialista tartalma van, amely országoként más és más formákban jelentkezik a történelmi sajátosságoknak megfelelően.

1956 november 4.-e után a forradalmi erők ellentámadást indítottak a kultúra frontján is. Az ellentámadás azonban itt nehezebben bontakozott ki, mint más területeken, mert az ellenforradalom a tudományos és kulturális intézményekben egyideig szilárdan tartotta hadállásait. November 4. után a sztrájk-hangulatot főleg egyes értelmiségiek szították, például olyanok, mint Déry Tibor, aki az elmúlt 12 évben nem igen járt ki az üzemekbe, hogy tanulmányozza a munkásosztály életét, de 1956 november 4. után gyakran megfordult az üzemekben is, a szakszervezetekben is, hogy szítsa a sztrájk-hangulatot. /folyt.köv./

/Kállai Gyula előadása....4.folyt./

Hosszas munka után sikerült az ellenforradalom erőit megtörni, levezni és visszavonulásra kényszeríteni a kulturális életben is. A konszolidációban nagy része volt a párt alapjaiban véve helyes kulturális és értelmiségi politikájának. - magyar értelmiséggel kapcsolatban nem engedünk teret a helytelen általánosításoknak, világosan megmondtuk, hogy az értelmiség kisebb része aktívan támogatja az ellenforradalmat, nagyrésze, tulajdonképpen passzív volt, egy-része pedig - ez is kisebbség volt - a legnehezebb időkben is a párt és a kormány mellett állt, küzdött a proletárdiktatúráért.

- A konszolidáció eredményeként - folytatta - a legfontosabb kulcspozíciókból eltávolítottuk a befurakodott ellenséges elemeket, a párt és az állami irányítás megszilárdult és tovább szilárdul, a kommunista értelmiségi csoportok megerősödtek, tevékenységük megélénkült, munkájuk kiszűri az illető kulturális intézmény egész tevékenységére.

- Jelentős eredménynek számít az is, hogy a párton kívüli értelmiségiek soraiban egészséges erjedés indult meg. Látják fejlődésünket, bizalommal fordulnak a párt felé, kezdik elfogadni és a maguk számára követendőnek tekinteni a párt politikáját. Ebben a tényben nemcsak a párt mai türelmes politikájának eredményei mutatkoznak meg, hanem az is, hogy a felszabadulás óta eltelt 13 esztendő nem szállt el nyontalanul az értelmiség feje felett. Hibáink ellenére a marxizmus-leninizmus világnézete igen nagy befolyást gyakorolt értelmiségünk egészére. Ha a marxizmus-leninizmus világnézetét még nem is sajátították el maradéktalanul, a népi demokratikus rendszerhez, a párthoz való viszonyuk pozitív, s erre bátran támaszkodhatunk a párt és az értelmiség helyes együttműködésének megteremtésében.

Ez igen fontos tényező, mert kulturális politikánk sikere nagy mértékben függ attól, hogy milyen viszony van az értelmiség és a párt között. Ha az értelmiségiek támogatják a párt és a kormány politikáját, magukévá teszik világszemléletünket, a marxizmus-leninizmust és alkalmazzák azt a kulturális életben, könnyebben, gyorsabban haladhatunk előre a kulturális építkezésben. Bár a kulturális élet helyzete most jobb, mint 1956. októberre előtt - még korántsem lehetünk elégedettek. A visszavonult ellenséges erők legyengültek, de nem semmisültek meg, befolyásuk még nem szűnt meg végleg. Miután a normális élet helyreállt, a kulturális területen is elérkezett az ideje annak, hogy komoly, átfogó ideológiai és kulturális offenzívát indítsunk a szocialista forradalom továbbfejlesztéséért, a kulturális forradalom befejezéséért, a szocialista kultúra és a szocialista értelmiség megteremtéséért. Ennek az offenzívának most minden feltétele adva van, ha helyesen fogunk hozzá, törekvéseinket siker koronázza. /folyt.köv./

/Kállai Gyula előadása...3.folyt./ Mk. L1

- Sokan azok közül, akikre úgy tekintettünk, mint a párt politikájának következetes képviselőire, és terjesztőire, - így Aczél Tamás, Gimes Miklós, Mány Tibor, Déry Tibor, Háy Gyula, és társai - 1953 után a párt ellen fordultak, az ellenforradalom eszméi előkészítői lettek, majd 1956 őszén nyíltan álltak az ellenség oldalára.

Ezután rámutatott arra, hogy nem volt véletlen az, hogy az ellenforradalom elsősorban az értelmiség soraiban kereste bázisát és főleg propagandistáit és szervezőit. A magyar értelmiség zöme az elmúlt 12 év alatt - habár nem tudta kivonni magát a marxizmus-leninizmus hatása alól - még nem vált marxistává-leninistává. A személyi kultuszról, a dogmatizmusból eredő hibák és törvénysértések az értelmiségiek, főleg a fiatal értelmiségiek körében keltek a legnagyobb kiábrándulást és visszatetszést. E két ok miatt a párton belül és a párton kívül jelentkező Nagy Imre-Losonczy féle revizionista csoportnak nagyon komoly befolyásra sikerült szert tenni az értelmiségiek körében.

Miben jelentkezett a revizionizmus a kulturális területen? A revizionisták eltulozták a hibákat, elhallgatták, sőt elvetették kulturális forradalmunk korszakalkotó eredményeit. Felmelegítették és marxista frázisokkal körítették a művészet és a kultúra szabadságának ősi, liberális-burzsóá jelszavát. Tagadták a párt és az állami irányítás szükségességét. Elvetették az osztályharcot és a proletárdiktatúrát. Kulturális életünkben utat törtek nemzeti kulturánk reakciós hagyományainak és a mai nyugati burzsóá dekadenciájának. Teljesen egyoldalúan túlhangsúlyozták a nemzeti sajátosságokat és tagadták a szocialista építés általános törvényszerűségeit. A kommunisták nem tagadják a nemzeti sajátosságokat, de vallják, hogy a marxizmusnak, a nemzetközi munkásmozgalomnak közös, szocialista tartalma van, amely országoként más és más formákban jelentkezik a történelmi sajátosságoknak megfelelően.

1956 november 4.-e után a forradalmi erők ellentámadást indítottak a kultúra frontján is. Az ellentámadás azonban itt nehezebben bontakozott ki, mint más területeken, mert az ellenforradalom tudományos és kulturális intézményekben egyideig szilárdan tartotta hadállásait. November 4. után a sztrájk-hangulatot főleg egyes értelmiségiek szították, például olyanok, mint Déry Tibor, aki az elmúlt 12 évben nem igen járt ki az üzemekbe, hogy tanulmányozza a munkásosztály életét, de 1956 november 4. után gyakran megfordult az üzemekben is, a szakszervezetekben is, hogy szítsa a sztrájk-hangulatot. /folyt.köv./

/Kállai Gyula előadása...4.folyt./

Hosszas munka után sikerült az ellenforradalom erőit megtörni, leverti és visszavonulásra kényszeríteni a kulturális életben is. A konszolidációban nagy része volt a párt alapjaiban véve helyes kulturális és értelmiségi politikájának. A magyar értelmiséggel kapcsolatban nem engedünk teret a helytelen általánosításoknak, világosan megmondtuk, hogy az értelmiség kisebb része aktívan támogatja az ellenforradalmat, nagyrésze, tulajdonképpen többsége passzív volt, egy-része pedig - ez is kisebbség volt - a legnehezebb időkben is a párt és a kormány mellett állt, küzdött a proletárdiktatúráért.

- A konszolidáció eredményeként - folytatta - a legfontosabb kulcspozíciókból eltávolítottuk a befurakodott ellenséges elemeket, a párt és az állami irányítás megszilárdult és tovább szilárdul, a kommunista értelmiségi csoportok megerősödtek, tevékenységük megélénkült, munkájuk kiszűri az illető kulturális intézmény egész tevékenységére.

- Jelentős eredménynek számít az is, hogy a pártonkívüli értelmiségiek soraiban egészséges erjedés indult meg. Látják fejlődésünket, bizalommal fordulnak a párt felé, kezdik elfogadni és a maguk számára követendőnek tekinteni a párt politikáját. Ebben a tényben nemcsak a párt mai türelmes politikájának eredményei mutatkoznak meg, hanem az is, hogy a felszabadulás óta eltelt 13 esztendő nem szállt el nyontalanul az értelmiség feje felett. Hibáink ellenére a marxizmus-leninizmus világnézete igen nagy befolyást gyakorolt értelmiségünk egészére. Ha a marxizmus-leninizmus világnézetét még nem is sajátították el maradéktalanul, a népi demokratikus rendszerhez, a párthoz való viszonyuk pozitív, s erre bátran támaszkodhatunk a párt és az értelmiség helyes együttműködésének megteremtésében.

Ez igen fontos tényező, mert kulturális politikánk sikere nagy mértékben függ attól, hogy milyen viszony van az értelmiség és a párt között. Ha az értelmiségiek támogatják a párt és a kormány politikáját, magukévá teszik világszemléletünket, a marxizmus-leninizmust és alkalmazzák azt a kulturális életben, könnyebben, gyorsabban haladhatunk előre a kulturális építők munkában. Bár a kulturális élet helyzete most jobb, mint 1956. októbere előtt - még korántsem lehetünk elégedettek. A visszavonult ellenséges erők legyengültek, de nem semmisültek meg, befolyásuk még nem szűnt meg végleg. Miután a normális élet helyreállt, a kulturális területen is elérkezett az ideje annak, hogy komoly, átfogó ideológiai és kulturális offenzívát indítsunk a szocialista forradalom továbbfejlesztéséért, a kulturális forradalom befejezéséért, a szocialista kultúra és a szocialista értelmiség megteremtéséért. Ennek az offenzívának most minden feltétele adva van, ha helyesen fogunk hozzá, törekvéseinket siker koronázza. /folyt.köv./

/Kállai Gyula előadása...5.folyt./

Ezután az ideológiai és kulturális élet sajátosságait elemezte: A párt politikai, gazdasági, ideológiai és kulturális feladatai szoros kapcsolatban állanak egymással; egyikük sikeres megoldása előbbre lendítheti a másikat, az elmaradás az egyik fronton, akadályozza az előrehaladást a másikon. A párt politikája egyöntetű és egységes mindhárom területen, azonban az általános irányelveket, - amelyek a kapitalista viszonyok maradványainak felszámolására és a szocialista viszonyok erősítésére, fokozatos térhódításra és végső győzelemre irányulnak, csak akkor tudjuk érvényesíteni, ha azokat a részterületek specifikumának megfelelően ültetjük át a gyakorlatba. A sajátosságok figyelembe vétele az ideológiai és kulturális életben rendkívül fontos.

- Az ideológiai és kulturális élet sajátosságainak figyelembe vétele egyáltalán nem azonos azzal a felfogással, amelyet a revizionisták terjesztettek. Ők a kulturális élet sajátosságaiból valamiféle misztikus tabut csináltak, a kultura valamiféle "autonómiáját" hirdették, amelynek semmi köze a szocializmus építéséhez, amelyhez a párt nem férhet közel, ahol a párt-irányítást lehetetlen. Ebben a törekvésükben nem áttalották meghamisítani Lenint. Pedig Lenin az irodalmi, a kulturális munka sajátosságait nem azért hangsúlyozta, mintha az független lehetne attól a harctól, amelyet a proletariátus a szocializmusért vív, hanem éppen ellenkezőleg, azért, hogy a proletariátus minél könnyebben használja fel a kultura fegyverét felszabadulásáért és a szocializmus építéséért folytatott harcában.

- Az ideológiai, kulturális terület és intézményei túlnyomó többségben a társadalmi felépítményhez tartoznak. Az új szocialista termelési viszonyokat nem elégítheti ki a régi felépítmény, mert az a régi kapitalista viszonyokat szolgálta, a szocialista termelési viszonyok kialakítása magával hozza a szocialista felépítmény, a szocialista ideológia és kultura kialakulását és elterjedését. A szocialista ideológia és kultura győzelme azonban nem egyidejű a szocialista termelési viszonyok győzelmével. Ebből adódik az ideológiai és kulturális élet legfontosabb sajátossága: - az, hogy a fejlődés menete itt lassabb és a harc módszerei itt mások.

- A magyar munkásosztály azzal, hogy magához ragadta a politikai hatalmat, megteremtette a szocialista termelési viszonyokat az iparban és a mezőgazdaság egy részében, még ideológiai és kulturális területen a kapitalizmus és szocializmus között folyó küzdelmet nem nyerte meg, csak megteremtette a győzelem legfontosabb anyagi és politikai feltételeit. /folyt.köv./

/Kállai Gyula előadása...8.folyt./

Ezek gyakran elfeledkeznek arról, hogy itt Magyarországon a nemzeti hagyományok ápolása terén soha senki nem tett annyit, amennyit a népi demokrácia. Hunyadirol, Rákóczirol, Kossuthrol, Petőfiről s a nemzet más nagyjairól soha a magyar nép annyit, mint most nem tudott, nem is beszélve arról, hogy milyen sok szennyet kellett lemosnunk a valóban haladó nemzeti hagyományainkról. Mindezt csak azért tehetjük meg, mert a mi szocialista hazafiságunk internacionalista és ugyanakkor - elválaszthatatlanul - nemzeti is.

- Kulturális életünkben lényeges ellentmondás mutatkozik a szocialista kultura magas színvonalra való törekvése és az egyes társadalmi rétegek jelenlegi kulturális igényei között. Mi az új, szocialista kultura gyorsabb kifejlésére és elterjesztésére törekszünk és ennek megfelelően igyekszünk felkelteni a tömegek igényét a szocialista kultura magasabbrendű alkotásai iránt. Ugyanakkor azt tapasztaljuk, hogy ez az igény a közönség részéről még nem általános. Ennek megvannak a maga okai. A felszabadulás óta ezen a területen bekövetkezett oriaszi változások ellenére ma még a kulturális intézményeinket látogató közönségnek nagy hányada kispolgár. A meglevő kispolgári ideológia a kulturális életben a giccs és a kevésbé igényes kispolgári ideológia a kulturális életben a giccs és a kevésbé igényes alkotások iránti elmaradott rétegeire is. Ennek a helyzetnek a kielégítéséhez hozzájárult az a tény, hogy hosszú időn keresztül, a dolgozók állítólagos igényeire hivatkozva giccsel, kulturális szeméttel árasztották el a falvakat, a szakszervezeteket és a fővárosi színházakat is. Amikor a munkásosztály kulturális felemelkedéséért harcolunk, nem az a feladatunk, hogy a legelmaradottabb rétegek igényeit vegyük figyelembe. Ezen a területen is a munkásosztály öntudatos, élenjáró részére kell támaszkodni és törekedni kell a munkásosztály egésze, a dolgozó tömegek egészének magasfokú kulturális igénye kielégítésére. Annál inkább, mert a közönség igényei és a kulturális produktum: szindarabok, filmek, megjelenő művek közötti ellentmondás más oldalról is jelentkezik: mégpedig arról az oldalról, hogy a munkásosztály legfajlettebb és hozzátehetjük: egyre növekvő részének igénye a mai életet ábrázoló, szocialista szemléletű művek iránt egyre nagyobb mértékben jelentkezik, s ezt az igényt, sajnos, ma még nem tudjuk megfelelően kielégíteni. /folyt.köv./

B X. kiadás

1958. május 5.

11 óra 30 perc

/Kállai Gyula előadása....9.folyt./

- A munkásosztály legjobbjai már a felszabadulás előtt is a kultúra legnemesebb alkotásait tették megukévá és nem a giccset ápolták. Világosan felismerve, hogy "a tudás hatalom" - a magyar demokratikus kultúra legjobb hagyományait sajátították el és megtették az első lépéseket a szocialista kultúra kialakításához.

- Mi a szocialista építésben felhőszáljuk, engedélyezzük, sőt bizonyos mértékben, bizonyos területeken támogatjuk is a kisárutermelők tevékenységét. Ez az átmeneti korszak gazdaságpolitikájából, az úgynevezett NEP politikából törvényszerűen következik. Ez a tétel azonban az ideológia és kultúra területén nem érvényes, ott semmiféle "NEP-korszaknak" helye nincs, a kispolgári és polgári befolyás ellen minden erővel, adott esetben még adminisztratív eszközökkel is küzdeni kell.

- Korunkban a technika fejlődése óriási léptekkel halad előre. Utját az atomenergia békés felhasználása, a szputnyikok, az automatizálás, a kibernetikai gépek jelzik. Ez korszakalkotó az egész emberiség történetében. Ugyanakkor nálunk az iskolai oktatásban, a nép általános kulturális színvonalában a korszerű technikai ismeretek nincsenek megfelelő arányban a humanista ismeretekkel. Ez gátolja a szocializmus egyik alapvető feladatának megoldását: a szellemi és fizikai munka közötti lényeges különbségek felszámolását és ennek alapján a sokoldalúan képzett ember kialakítását. Meg kell tennünk az első lépéseket a helyzet megváltoztatására, mert ennek elmulasztása évek múltán súlyos katasztrófa formájában jelentkezhethet. Ezért a politechnikai képzés bevezetésével az iskolai oktatást, az általános műveltség tartalmát fokozatosan át kell alakítani úgy, hogy az összhangban legyen a kor magas technikai színvonalának követelményeivel és lehetővé tegye a fizikai és szellemi munka közötti lényeges különbségek fokozatos csökkentését, s ezáltal emelje egész népünk kulturális színvonalát, új, minőségileg magasabb fokra.

A továbbiakban az ideológiai és kulturális munka feladatairól szökött:

- Feladataink mindenekelőtt a szocialista építés szükségleteiből, az egész nép szocialista átnevelésének követelményeiből adódnak. Ugyanakkor közvetlen tennivalóinkhoz tartozik annak az eszmei zűrzavarnak a teljes felszámolása, amelyek maradványai az ellenforradalom örökségeként még fellelhetők.

Ezen a téren a legfőbb tennivalók a következők:

- 1./ Szocialista iskolarendszerünk megteremtésének hatalmas eredményei mellett jelenleg még igen nagy az elmaradás az ifjúság erkölcsi-politikai nevelése és - ami ezzel szorosan összefügg - politechnikai képzése, a gyakorlati műszaki oktatás terén. A tanuló ifjúság erkölcsi-politikai nevelése érdekében tovább kell folytatni az iskolai tantervek és különösen a tankönyvek megújítását. Olyan hosszú időre szóló, stabil iskolai tantervekkel és tankönyvekkel kell rendelkezünk, /folyt.köv./

B VII. kiadás

1958. május 5.

12 óra 20 perc

/Kállai Gyula előadása....6.folyt./

- A szocialista forradalom győzelme, a munkásosztály győzelme a burzsoázia felett csak akkor mondható véglegesnek, ha a munkásosztály politikai hatalmának megteremtése, a termelési viszonyok gyökeres átalakítása és a kulturális forradalom eredményeként átalakul az egész nép gondolkodása a marxizmus-leninizmus világnézeti alapján. Világos, hogy ezt a feladatot nem lehet a politikai hatalom megszerzése, vagy a gazdasági építés módszereivel megoldani. A kulturális és ideológiai feladatok megoldásában nem tudjuk egysapásra elérni azt, hogy egész társadalmi osztályok, rétegek gondolkodásmódja, világnézete szocialistává váljon, sőt egysapásra azt sem tudjuk elérni, hogy egyes emberek egyik-napról a másikra változtassák meg nézeteiket. Az ideológiai és kulturális feladatok megoldásának alapvető módszere csak a szívós meggyőző és nevelő munka lehet. Nem gondolunk itt természetesen az ellenünk ideológiai sikon nyíltan fellépő ellenséges elemekre, mert ezek ellen itt is harcba vetjük az adminisztratív eszközöket is.

- Az 1956. októberében kitört ellenforradalom, a kulturális életünkben ma is tapasztalható eszmei zűrzavar indokoltá teszi, hogy feltegyük a kérdést: győzött-e már hazánkban a szocialista forradalom ideológiai és kulturális téren?

Utalva arra, hogy a kinevelvtársak niként elemezték saját országuk viszonyait, megállapította:

- A szocialista forradalom az ideológiai és kulturális fronton még nálunk sem győzött.

- Nálunk az előrehaladás ezért is bonyolult, mert a szocialista forradalom még a gazdasági szektorokban sem ment teljesen végbe, ugyanis még az iparban és a kereskedelemben a szocialista termelési viszonyok uralkodnak, a mezőgazdaságban még a kisárutermelés foglalja el a döntő helyet és ez fékező hatással van az ideológiai és kulturális előrehaladásra. A szocialista forradalom feladatainak megoldása az ideológiai és kulturális téren nálunk is, a nem is 10-15 évet, de hosszú időt vesz igénybe.

A továbbiakban a kapitalizmusból a kommunizmusba vezető átmeneti korszak különböző jellegű ellentmondásairól beszélt:

- Az ellentmondások helyes feltárása, elemzése és megoldása az ideológiai és kulturális forradalom győzelmének egyik alapvető feltétele.

- A népen belüli ellentmondások többféle formában jelentkeznek, előrehaladásunknak megfelelően változtatják alakjukat. E helyen csak azokat érintjük, amelyek elsősorban az ideológiai és kultúra területén jelentkeznek. /folyt.köv./

B VIII. kiadás

1958. május 5.

17 óra 20 perc

/Kállai Gyula előadása....7. folyt./

Ezek főleg abból adódnak, hogy a szocializmust építő dolgozó tömegek is egyideig magukkal hordozzák a kapitalista társadalom világnézeti örökségét. Ez az örökség legkönnyebben a munkásosztály soraiban küzdhető le, a parasztság és az értelmiség soraiban már nehezebben. Az ellentmondás lényege az, hogy a szocializmus építését azzal az emberanyaggal kell megkezdeni, amelyet - ahogy Lenin mondja - a kapitalizmus nevelt, amelyet a kapitalizmus megrontott, elzüllesztett, de amelyet meg is edzett a harcra... És úgy kell folytatni a harcot, hogy a szocializmus építése közben az emberek is átnevelődjenek.

- Ez az ellentmondás a legélesebben a kulturális területen jelentkezik. A kapitalista korból örököltünk egy polgári világnézeti értelmiséget, amelynek azonnal dolgozni kell az új társadalmi rend kialakításáért. Az értelmiség világnézeti átnevelése két szempontból igen fontos: ha az értelmiség ideológiailag nem szilárd, mindig ki van téve az osztályellenség befolyásának. Az osztályellenség az értelmiségen keresztül jelentős mértékben akadályozhatja előrehaladásunkat. Másrészt az értelmiség nem tudja teljes erejét, képességeit kifejleszteni, ha nem sajátítja el a marxista-leninista világnézetet. A tudósok, szakemberek szakmai fejlődését nagymértékben elősegíti a marxizmus-leninizmus tudományos világnézetének elsajátítása. Elengedhetetlen feladatunk, hogy alaposan foglalkozzunk ennek az ellentmondásnak a feloldásával. Világos, hogy ezt az ellentmondást nem lehet egyesepásra hatalmi eszközökkel megoldani. Itt nemcsak hogy gyors, könnyű csatát nem nyerünk, hanem akkor, ha célul a gyors győzelmet tűzzük ki és ennek megfelelően válogatjuk meg az eszközöket, vereséget szenvedünk és a valóságos ellentmondások feloldását elodázzuk.

- Az értelmiség világnézeti elmaradása és a szocialista építés követelménye közötti ellentmondás különféle formákban jelentkezik, mindenekelőtt abban, hogy a magyar értelmiség soraiban még nagyon mély gyökerei vannak a nacionalizmusnak. A nemzeti hagyományok terén nem tudnak kellő különbséget tenni a konzervatív és reakciós, valamint a haladó és forradalmi hagyományok között és a nemzeti hagyományok ápolását nem tudják alárendelni a szocialista fejlődés általános követelményeinek, s nem tudják egybekapcsolni a haladó és forradalmi nemzeti hagyományok ápolását a szocialista nemzetköziséggel, a proletárinternacionalizmussal. Igen jelentős rétegek tudatában él a nemzeti kultúra polgári nacionalista szemlélete és ez a szemlélet befolyása alatt tart hozzánk közelálló embereket is. /folyt.köv./

B 33. kiadás

1958. május 5.

16 óra 40 perc

Tíz ezer látogató Egerben és környékén

1958. május 5.

Vasárnap és hétfőn mintegy tízezer kiránduló kereste fel Eger és környékét. Az ország különböző részeiből érkezett látogatók megtekintették a várost, a közeli kirándulóhelyeket. /MTI/

Békekiállítás a Debreceni Járóműjavítóban

1958. május 5.

"Háboru vagy aranykor" címmel kiállítást rendezett a Debreceni Járóműjavító békebizottsága. A hétfőn megnyitott kiállítás szemlélteti az atombombák pusztító hatását, továbbá azt milyen virágzó korszakot teremthet a tudomány, ha az atomerőt békés célok szolgálataiba állítják. /MTI/

A Dunai Vasműben hétfőtől két műszakban gyártanak salaktéglát kislakásépítéshez

1958. május 5.

Sztálinvárosban és környékén igen keresett a salaktégla, amelyből az elmúlt évben 20 családi házat építettek. A nagy kereslet miatt a salaktégla gyártó üzemben hétfőn két műszakra tértek át. Így három nap alatt gyárthatnak egy családi ház felépítéséhez elegendő salaktéglát. /MTI/

Az Országos Tervhivatal vezetőinek látogatása a híradástechnikai kiállításon

1958. május 5.

Kiss Árpád, az Országos Tervhivatal elnöke, két helyettesének és több más munkatársának társaságában hétfőn délután meglátogatta a híradástechnikai kiállítást. A vendégeket Kamporday Aurél a Híradástechnikai Igazgatóság főmérnöke kalauzolta végig a kiállítási termeken. /MTI/

B 34. kiadás 1958. május 5. 10 óra 10 perc

A szerkesztőségek figyelmébe!

Mai B 28. kiadásunk / Termelőszövetkezeti főkönyvelők... / első híre első bekezdésének utolsó sorában mezőgazdasági szó helyett közgazdasági irandó.
/MTI/

Nagysikerű külföldi hangversenyek után visszatért Budapestre a rádió szimfónikus zenekara

1958. május 5.

A Magyar Rádió és Televízió szimfónikus zenekara, nagysikerű párizsi és brüsszeli hangversenyek után, hétfőn visszatért Budapestre. A zenekar két hangversenyt adott a párizsi Pleyel-teremben, a zeneirodalom klasszikusainak és a modern magyar szerzők műveiből. A két koncerten Lehel György vezényelt, Brüsszelben a Palais des Beaux-Arts-ban szintén Lehel György vezényletével. Betthoven, Mozart, Bartók és Kodály műveket játszottak, a brüsszeli világkiállítás hangversenytermében a magyar nemzeti napon pedig Bartók estét adtak Lukács Miklós vezényletével. A párizsi és a brüsszeli közönség körében nagy sikert aratott mind a négy hangverseny. /MTI/

Dr. Hans Koch előadást tartott az Eötvös Loránd Tudományegyetemen

1958. május 5.

Dr. Hans Koch, a berlini Társadalomtudományi Intézet irodalmi tanszékének helyettes vezetője, többszázfőnyi hallgatóság előtt hétfőn előadást tartott az Eötvös Loránd Tudományegyetem bölcsészettudományi karának nagytermében. Az előadáson megjelentek Szigeti József művelődésügyi miniszterhelyettes, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének képviselője és az egyetem számos professzora. Ott volt Rudolf Helmer, a Német Demokratikus Köztársaság magyarországi nagykövete és a nagykövetség több felelős munkatársa. Az előadást meghallgatta a hazánkban tartózkodó német iróköldöttség több tagja is, élükön Willy Bredellel.

Turóczi-Trostler József, a bölcsészettudományi kar dékánja üdvözölte a megjelenteket, majd átadta a szót dr. Hans Kochnak, aki előadásában a marxista esztétika néhány kérdését fejtegette. A hallgatóság nagy figyelemmel kísérte az előadó magasszintű fejtegetéseit. /MTI/

B 35. kiadás 1958. május 5. 17 óra 25 perc

Sajtótájékoztató az ötödik országos jogászkongresszusról

1958. május 5.

A Magyar Jogász Szövetség V. Országos Kongresszusát ez év májusában rendezik Siófokon. Az előkészületekről, a táncszínház programjáról hétfőn dr. Benedek Jenő, a szövetség főtitkára tájékoztatta a sajtó munkatársait.

Elmondotta, hogy a háromnapos kongresszus május 17-én kezdődik: jelentősége, hogy az ellenforradalom óta ez az első nagyobb szabású jogászkongresszus. A kongresszus iránti érdeklődést mutatja, hogy eddig csaknem 2000 jogász jelentette be részvételét, továbbá a lengyel, a csehszlovák jogászszövetség, valamint a Német Demokratikus Köztársaság Jogász Szövetsége is.

A kongresszus megnyitóján, május 17-én dr. Nezeval Ferenc igazságügyminiszter, a Magyar Jogász Szövetség elnöke mond beszédet. Ezt követően a magyar jogászok társadalmi helyzetének időszaki kérdéseiről dr. Benedek Jenő, a szövetség főtitkára tart előadást. Korreferens ekként dr. Ágoston Pál a Legfőbb Ügyészség főosztályvezetője, dr. Kádár Miklós egyetemi tanár, az Eötvös Loránd Tudományegyetem jogi karának dékánja, dr. B. Tóth Matild, a Pesti Központi Kerületi Bíróság elnöke, dr. Kiss György, a fővárosi tanács igazgatási osztályának vezetője és dr. Lázár Bertalan vállalati jogtanácsos szólnak hozzá az előadáshoz. Az előadást, illetve a korreferátumokat vita követi, amelyen a kongresszusra jelentkezett összes jogász részt vesz. Az elsőnap vitáját dr. Szénási Géza, a Magyar Népköztársaság legfőbb ügyésze foglalta össze záróbeszédében.

A kongresszus második és harmadik napján a szakosztályok tartanak üléseket, amelyeken a legfontosabb elméleti és gyakorlati jogi kérdésekről tartanak neves jogtudósok előadásokat. /MTI/

Csehszlovák képzőművészek érkeztek Budapestre

1958. május 5.

A Műcsarnokban május 8-án megnyíló csehszlovák szobrászművészeti kiállításra Budapestre érkezett dr. Jiri Masin és Vaclav Proháze, csehszlovák képzőművész. /MTI/

B. 36. kiadás 1958. május 5. 14 óra 20 perc

Marx Károly születésének 140. évfordulóját ünnepelték a Közgazdaságtudományi Egyetemen

1958. május 5.

Hétfőn a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában az egyetem profeszori és diákjai ünnepélyesen emlékeztek meg Marx Károly születésének 140. évfordulójáról.

Háy László rektor megnyitó szavai után Szabó Kálmán a Közgazdaságtudományi Egyetem docense méltatta Marx Károly munkásságának korszakalkotó jelentőségét. A bensőséges ünnepély az Internacionálé hangjaival ért véget. /MTI/

Willy Bredel kedden este tartja meg előadását a Kossuth Klubban

1958. május 5.

Willy Bredel, Nemzeti díjas író, a Német Írók Szövetségének elnökségi tagja, hétfőn elmaradt előadását május 6-án, kedden este 6 órai kezdettel tartja meg a Kossuth Klubban. Az irodalom néhány kérdéséről címmel. /MTI/

Külföldi szakszervezeti vendégek Miskolcon, Szegeden és Székesfehérváron

1958. május 5.

A hazánkban tartózkodó szovjet, bolgár és olasz szakszervezeti küldöttek hattagu csoportja hétfőn Miskolcon felkereste a Szakszervezetek Borsod megyei tanácsát. A szakszervezeti klubban baráti beszélgetést folytattak a megye szakszervezeti vezetőivel, aktivistáival, majd megtekintették a DIMAVAG Gépgyár üzemeit.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Német Szövetségi Köztársaság és a Csehszlovák Köztársaság szakszervezeti küldöttei Szegedre látogattak. A város nevezetességeinek megtekintése után felkeresték a gyermekklinikát, a Szegedi Textilműveket és a Szalámigyárat. A vendégeket mindenütt szeretettel fogadták, virágokkal és ajándékokkal kedveskedtek nekik.

/folyt. köv./

B XI. kiadás 1958. május 5. 14 óra 15 perc

/Kállai Gyula előadása...lo.folyt./

amelyek biztosítják a tanulók szilárd ismeretanyagát, kommunista eszmeiséget sugároznak és a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő tartalommal és tárgyalási módszerekkel szolgálják a dialektikus materialista világnézet megalapozását, a szocialista hazafiság és a proletár nemzetköziség érzésének erősítését.

- Iskolai oktatásunkat közelebb kell hozni a rohamosan fejlődő élethez; az ipari, mezőgazdasági és technikai eredményekhez. Az iskolai oktatást úgy kell fejleszteni, hogy az jelentős mértékben járuljon hozzá a felnövekvő nemzedék valamennyi képességének kifejllesztéséhez és ezen keresztül a fizikai és szellemi munka közötti alapvető, lényeges különbségek csökkentéséhez. Ennek érdekében a következő tanévtől kezdve fokozatosan valamennyi iskolában bevezetjük a politechnikai képzést. A politechnikai képzés elősegíti az ifjúságban a materialista világnézet kialakítását, növelni fogja a fizikai munka és a munkások szeretetét és kialakítja a szocialista munkaerő alapjait.

- Az iskolaügy terén előttünk álló feladatokat csak úgy tudjuk megoldani, ha a társadalom figyelmének középpontjába állítjuk a tanulóifjúság nevelésének kérdéseit. Elsősorban arra van szükség, hogy a munkásosztály legöntudatosabb rétege vegye gondjaiba az iskolát; a maga forradalmi szellemével gyakoroljon pozitív befolyást pedagógusainkra; az eddigénél többet törődjön saját gyermekeink tanulásával.

- 2./ Kulturális forradalmunk továbbfejlesztésével szorosabban összefügg a sajtó munkájának további javítása. 1955. októbere előtt a sajtó a revizionizmus befolyása alá került és jelentős szerepet játszott az ellenforradalom eszmei, politikai előkészítésében. Ez alól az október 23.-át közvetlen megelőző hetekben már a párt sajtója sem volt kivétel. Az ellenforradalom leverése után, komoly kezdeti nehézségek - az eszmei zűrzavar és az ellenforradalmárok által szervezett sztrájk - ellenére viszonylag gyorsan fejlődött a sajtó munkája. A lapokból fokozatosan eltűntek a nacionalista, revizionista nézeteket tükröző cikkek és mind több olyan írás jelent meg, amely segítséget nyújtott a pártnak és a kormánynak az ellenforradalmárok leleplezésében, az események ellenforradalmi jellegének tisztázásában, a sztrájkok megszüntetésében a termelés megindításában és az eszmei-politikai konszolidációban is. Sajtónk egésze ma pártunk politikáját képviseli, követi és népszerűsíti. A sajtó munkájának ilyen mérvű megjavításában a vezetőszeretű pártunk központi lapja, a "Népszabadság" játszott.

- Fokozatosan javul, de még mindig nem kielégítő a lapok ideológiai, kulturális és kritikai munkája. Lapjaink közérthetősége, olvasmányossága növekedett, de az olvasmányosság gyakran a burzsoá ujságírásra jellemző szónációhajászásban jelentkezik.

/folyt. köv./

B. 36. kiadás 1958. május 5. 14 óra 30 perc

Marx Károly születésének 140. évfordulóját ünnepelték a Közgazdaságtudományi Egyetemen

1958. május 5.

Hétfőn a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában az egyetem profeszori és diákjai ünnepélyesen emlékeztek meg Marx Károly születésének 140. évfordulójáról.

Háy László rektor megnyitó szavai után Szabó Kálmán a Közgazdaságtudományi Egyetem docense méltatta Marx Károly munkásságának korszakalkotó jelentőségét. A bensőséges ünnepély az Internacionálé hangjaival ért véget. /MTI/

Willy Bredel kedden este tartja meg előadását a Kossuth Klubban

1958. május 5.

Willy Bredel, Nemzeti díjas író, a Német Írók Szövetségének elnökségi tagja, hétfőn elmaradt előadását május 6-án, kedden este 6 órai kezdettel tartja meg a Kossuth Klubban, az irodalom néhány kérdéséről címmel. /MTI/

Külföldi szakszervezeti vendégek Miskolcon, Szegeden és Székesfehérváron

1958. május 5.

A hazánkban tartózkodó szovjet, bolgár és olasz szakszervezeti küldöttek hattagu csoportja hétfőn Miskolcon felkereste a Szakszervezetek Borsod megyei tanácsát. A szakszervezeti klubban baráti beszélgetést folytattak a megye szakszervezeti vezetőivel, aktivistáival, majd megtekintették a DIMAVAG Gépgyár üzemét.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Német Szövetségi Köztársaság és a Csehszlovák Köztársaság szakszervezeti küldöttei Szegedre látogattak. A város nevezetességeinek megtekintése után felkeresték a gyermekklinikát, a Szegedi Textilműveket és a Szalámigyárat. A vendégeket mindenütt szeretettel fogadták, virágokkal és ajándékokkal kedveskedtek nekik.

/folyt. köv./

B XI. kiadás 1958. május 5. 14 óra 15 perc

/Kállai Gyula előadása...lo.folyt./

amelyek biztosítják a tanuló szilárd ismeretanyagát, kommunista eszmeiséget sugároznak és a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő tartalmukkal és tárgyalási módszereikkel szolgálják a dialektikus materialista világnézet megalapozását, a szocialista hazafiság és a proletár nemzetköziség érzésének erősítését.

- Iskolai oktatásunkat közelebb kell hozni a rohamosan fejlődő élethez; az ipari, mezőgazdasági és technikai eredményekhez. Az iskolai oktatást úgy kell fejleszteni, hogy az jelentős mértékben járuljon hozzá a felnövekvő nemzedék valamennyi képességének kifejléséhez és ezen keresztül a fizikai és szellemi munka közötti alapvető, lényeges különbségek csökkentéséhez. Ennek érdekében a következő tanévtől kezdve fokozatosan valamennyi iskolában bevezetjük a politechnikai képzést. A politechnikai képzés elősegíti az ifjúságban a materialista világnézet kialakítását, növelni fogja a fizikai munka és a munkások szeretetét és kialakítja a szocialista munkakerékes alapjait.

- Az iskolaügy terén előttünk álló feladatokat csak úgy tudjuk megoldani, ha a társadalom figyelmének középpontjába állítjuk a tanulóifjúság nevelésének kérdéseit. Elsősorban arra van szükség, hogy a munkásosztály legöntudatosabb rétege vegye gondjaiba az iskolát; a maga forradalmi szellemével gyakoroljon pozitív befolyást pedagógusainkra; az eddiginél többet törődjön saját gyermekeink tanulásával.

- 2./ Kulturális forradalmunk továbbfejlesztésével szorososan összefügg a sajtó munkájának további javítása. 1956. októbere előtt a sajtó a revizionizmus befolyása alá került és jelentős szerepet játszott az ellenforradalom eszmei, politikai előkészítésében. Ez alól az október 23.-át közvetlen megelőző hetekben már a párt sajtója sem volt kivétel. Az ellenforradalom leverése után, komoly kezdeti nehézségek - az eszmei zűrzavar és az ellenforradalmárok által szervezett sztrájk - ellenére viszonylag gyorsan fejlődött a sajtó munkája. A lapokból fokozatosan eltűntek a nacionalista, revizionista nézeteket tükröző cikkek és mind több olyan írás jelent meg, amely segítséget nyújtott a pártnak és a kormánynak az ellenforradalmárok leleplezésében, az események ellenforradalmi jellegének tisztázásában, a sztrájkok megszüntetésében a termelés megindításában és az eszmei-politikai konszolidációban is. Sajtónk egésze ma pártunk politikáját képviseli, követi és népszerűsíti. A sajtó munkájának ilyen mérvű megjavításában a vezetőszeretű pártunk központi lapja, a "Népszabadság" játszott.

- Fokozatosan javul, de még mindig nem kielégítő a lapok ideológiai, kulturális és kritikai munkája. Lapjaink közérthetősége, olvashatósága növekedett, de az olvashatóság gyakran a burzsoá újságírásra jellemző szónációhajhászásban jelentkezik. /folyt. köv./

/Kállai Gyula előadása...II. folyt./

- 3./ Irodalmunk, művészeti életünk jelenlegi helyzete szintén ezt a feladatot diktálja, hogy az eszei felvilágosító munka során erősítsük benne a szocialista kulturának már meglévő hajtásait. Ebből a szempontból igen fontos azoknak a művészeti kérdéseknek a helyes megoldása, amelyeket 1956. nyarán a revizionisták, elsősorban az alkotó marxizmus kimagasló képviselőjének tartott Lukács György és mellette mások is - eltorzítottak. Lukács György antimarxista politikai-ideológiai koncepciójának legnagyobb hibája az osztályharc alapvető kérdéseinek helytelen megítélése, az a helytelen felfogás, hogy napjainkban a nemzetközi és hazai méretekben folyó osztályharcban a fő ellentét nem a szocializmus és a kapitalizmus, a munkásosztály és az imperialista burzsoázia között van. Ez a felfogás, amelyet módszeresen kiterjesztett a politika, filozófia és esztétika területére, sok esetben elméleti indoklásává vált a népi demokrácia ellen irányított revizionista támadásoknak. Lukács 1956. októberében az ellenség lobogójává vált, - s azóta sem tudta elhatárolni magát tőlük. Lukács politikai és filozófiai nézeteit már bíráltuk és bírálni fogjuk, mert értelmiségünkre ezek komoly, lényegében véve antimarxista befolyást gyakorolnak. Most azokat a nézeteit tesszük bírálat tárgyává, amelyek elsősorban kulturális életünket érintik, amelyeket Lukács a szocialista realizmusról alkotott.

Ezután hangsúlyozta, hogy a szocialista realizmus a proletariátus osztályharcainak, a marxizmus-leninizmus világnézetének alkalmazása és tükröződése a művészetben, irodalomban. A szocialista realizmus benne gyökeredzik minden nemzet demokratikus kultúrájában. Egyenes folytatása, betetőzése, kritikai feldolgozása a baloldali, haladó művészeti és irodalmi irányzatoknak, amelyek a dolgozó osztályok életét és érdeket tükrözték vissza. Folytatása és betetőzése a kritikai realizmusnak - a forradalmi demokratizmusnak, de nem azonos velük. A szocialista realizmus a kritikai realizmussal szemben gyökeres minőségi ugrást jelent. Annak ellenére, hogy a szocialista realizmus egyes kimagasló képviselői pályájuk kezdetén időlegesen a hanyatló imperializmus talaján keletkezett formabontó dekadens irányzatokat követtek, a szocialista realizmus nem áll semmiféle eszmei kapcsolatban a dekadenciával. Az imperializmus elleni "forradalmi lázadást" a munkásosztály hajtja végre; s ennek megtestesülése a művészetben és irodalomban a szocialista realizmus.

- A szocialista realizmus alappillére: a pártos művészet elve, amelynek érvényesülését az irodalmi és művészeti alkotó munka helyes pártirányítása biztosítja.

- A szocialista realizmus leglényegesebb vonása a kommunista pártosság. El kell mondeni, hogy Lukács Györgynek - a pártosságról és a pártirányításról elhangzott nyilatkozatai antimarxisták. Ismeretes, hogy 1948-ban az "Irodalom és Demokrácia" című kötete 2. kiadásában - amely körül az emlékezetes Lukács-vita kibontakozott, - /folyt. köv./

/Külföldi szakszervezeti...folyt.

A lengyel, a román, az iráni és a mongol küldöttök csoportja Székesfehérvárra utazott. A vendégeket a szakszervezetek Fejér megyei tanácsának székházában üdvözölték, majd rövid ideig résztvettek a pedagógus szakszervezet Fejér megyei területi bizottságának értekezletén. Ezután megtekintették a székesfehérvári Vadásztölténygyárat, ahol a dolgozók vendégül látták őket. /MTI/

..

Nagy sikere volt az első férfiruha-kiállításnak

1958. május 5.

A Ruháipari Tervező Vállalat József köruti székházában hétfőn délután tartotta meg az első férfiruha-kiállítását, amelyen sok kereskedelmi szakember is résztvett.

A bemutató érdekessége volt, hogy a férfiak öltözékeit a négy évszaknak megfelelően állították össze. A ruhákat általában az jellemezte, hogy a zakók rövidebbek, zártabbak és többnyire a test vonalát követik. Nem hangsúlyozták annyira a vállakat, s így a ruha viselése is kényelmesebb. Ugyezér, hogy a férfiak már szívesebben öltözködnek, nem volt meglepetés az egészen világos és csikozott anyagból összeállított sportöltözék, vagy a színes szövésű jersey, fazon nélküli kabát sem. A bemutató nagy sikert aratott. /MTI/

..

Bemutatták milyen árucikkeket ajánlanak fel exportra a Budapesti Vegyipari Tröszt vállalatai

1958. május 5.

A tanács irányítása alá tartozó budapesti vegyipari vállalatok hétfőn délután az Arany János utca 10. számú házban mutatták be exportra szánt cikkeiket. A vállalatok már eddig is exportáltak néhány cikket, most azonban fokozni szándékoznak a kivitelt. A kiállításra meghívták a külkereskedelem képviselőit és a nálunk tartózkodó külföldi üzletembereket is. /MTI/

..

Jelentkezett a Wartburg gépkocsi nyertese

1958. május 5.

A lotto legutóbbi jutalomnyerésének egyik nyertese, a Wartburg gépkocsi szerencsés tulajdonosa, Félián István közműves kisiparos hétfőn jelentkezett a Sportfogadási és Lotto Igazgatóságon. /MTI/

..

MTI BELFÖLDI HIREK
B 38. kiadás 1958. május 5. 19 óra 05 perc

Hétfőn megkezdődött a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság vizsgálata a csepeli Szabadkikötőben: hogyan hasznosíthatják az évek óta heverő, exportból visszamaradt több száz millió forint értékű árut

1958. május 5.

A közel múltban hívták fel a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság figyelmét arra, hogy a csepeli Szabadkikötőben évek óta körülbelül 300 millió forint értékű különböző gépet, értékes alkatrészt, stb. tárolnak, olyan árut, amely annak idején valamilyen ok miatt visszamaradt az exportból.

A KNEB a fontos vizsgálat végrehajtására ugynevezett vizsgáló-csoportot alakított, amelynek munkájában az érdekelt tárcák képviselőin kívül szakemberek is részt vesznek. A vizsgálat - amely hétfőn kezdődött - elsősorban azt deríti fel, hogy a hosszú ideje felhasználatlanul heverő gépeket, alkatrészeket hogyan hasznosíthatná legmegfelelőbben népgazdaságunk. /MTI/

..

Kállai Gyula előadása az MSZMP kulturális politikájáról

1958. május 5.

Az MSZMP Központi Bizottságának Politikai Akadémiája előadásorozatában a Néphadsereg Központi Tiszti Házában Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, előadást tartott az MSZMP kulturális politikájáról. Résztvettek az előadáson: Biszku Béla, Kiss Farkas, Somogyi Miklós, a Politikai Bizottság tagjai, továbbá a Központi Bizottság, a forradalmi munkás-paraszti kormány számos tagja, politikai, kulturális és tudományos életünk vezetői, az irodalom, a tudomány és a művészet sok ismert, kiváló művelője. Jelen volt több baráti ország diplomáciai képviselőjének vezetője. /MTI/

Hétfőn délután

..

MTI BELFÖLDI HIREK

B XIII. kiadás

1958. május 5.

19 óra 05 perc

/Kállai Gyula előadása....12.folyt./

Lukács nem kevesebbet állított, mint azt, hogy a "pártokban szinte minden létező, nem egyszer uralomrajutó szektaszellem" összehatkozik a költészettel, ebből a konfliktusból adódik a pártköltő magatartása, aki "sohase vezér, vagy sorkatona", hanem mindig partizán! Lukács tehát kezdettől fogva a pártköltő és a párt szembenállását hangsúlyozta. Az októberi ellenforradalom előtti napokban az Irodalmi Ujság hasábjain - a leninizmus nyílt revíziója útján tagadta meg Lenin "Pártszervezet és pártos irodalom" című cikkét, amely a pártosság és a pártirányítás alapvető tételeit tartalmazza.

- Nem javult Lukács elméleti tisztánlátása azóta sem; a közelmúltban jelent meg a "Különösség" című esztétikai monográfiája, amelyben szintén foglalkozik a pártossággal, s azt a haladó irodalomban mindig jelenlevő tendenciózussággal, az Engels által is említett irányzatossággal azonosítja. A pártosság lenini elve természetesen nem előzmény nélküli, ez folytatása és új szintre emelése a haladó forradalmi irodalom tendenciózusságának, de sommikép nem azonos vele. A kommunista pártosság minőségi ugrást jelent minden megelőző irányzatossággal szemben, mert ez rendszerint ösztönös volt, míg a kommunista pártosság az író világnézetéből eredő tudatossággal párosul. A kommunista pártosság a marxizmus-leninizmus világnézetéből fakad, s ezért az író számára a legfontosabb a marxista-leninista világnézet elsajátítása. A világnézeti tudatosságból eredő kommunista pártosság az ábrázolás hitelességének fő forrása; hozzátartozik az igazi objektivitáshoz. Eppen ezért, a kommunista pártosság nem áll ellentétben az írói szabadsággal, sőt ellenkezőleg: ez adja az író számára a legnagyobb szabadságot, mert a valóság objektív törvényszerűségeinek feltárása révén biztosítja az egyedüli helyes látásmódot, ami az alkotás leglényegesebb feltétele. A pártosság és a néphez való hűség szorosan egységre forrott a szocialista realizmus alkotói módszerében.

- Nálunk a szocialista realizmus még nem uralkodó, sőt még egyes művészeti ágakban nem is a legszámottevőbb irányzat. A szocialista realizmusnak a különböző áramlatok és irányzatok versenyén keresztül kell teljes mértékben érvényre jutni. Eppen ezért mi támogatjuk és fejlesztjük a halmó művészeti és irodalmi irányzatokat, de nem azzal a perspektívával, hogy ők szorítsák ki a szocialista realista művészeket és írókat a kulturális életből és az irodalmi élet sokszínűségét a szocialista realizmus nélkül valószínűsítik meg, hanem azzal a céllal, hogy a fejlődés során - a különböző irányzatok képviselői a saját tapasztalataik alapján győződjenek meg a szocialista-realista, a pártos művészet magasabbrendűségéről és csatlakozzanak ehhez. Ezért a szocialista realizmus kibontakozását megfelelő eszközökkel támogatjuk. /folyt.köv./

/Kállai Gyula előadása....13.folyt./

- Irodalmi életünkben a szocialista realizmus alapvető bázisa a kommunista írók csoportja. Mi az irodalomban is elsősorban a kommunista írókra támaszkodunk. A kommunista írók veteránjai szilárdan kitartottak a párt és a proletárdiktatura mellett az ellenforradalom legnehezebb napjaiban is. Az igazi kommunista írók többi része ha ingadozott is, gyorsan megtalálta az utat a párthoz. Kommunista írók nyultak elsők az ellenforradalom tematikájához, hogy cikk, riport, regény, színdarab formájában dolgozzák fel népünk hősi harcát a reátori földesuri-kapitalista reakció ellen. Meg kell azonban azt is említeni, hogy a mai élet ábrázolásában sok kommunista író is elmaradva vele szemben támasztott követelményektől.

Irodalmi életünk kérdéseinek helyes megoldásában igen nagy szerepe van a kommunista és pártönkivüli írók elvi alapokon nyugvó együttműködésének. Ma azonban ez a helyzet, hogy sokszor a kommunista írók közül egyeseket meg szokták nézetek, vagy személyi sérelmek akadályoznak a helyes álláspont elfoglalásában, mások elvtelen megaláztatásra is hajlamosak az antimarxista nézeteket valló írócsoportokkal.

Irodalmi életünknek és értelmiségünk ideológiai nevelésének egyik fontos kérdése az úgynevezett népi írók tevékenységének, világnézetének marxista elemzése és ezen az alapon a párt és a népi írók között az elvi alapokon nyugvó, a szocialista kultúra fejlődését segítő, gazdagító, egészséges együttműködés.

- Köztudomásu, hogy a párt és a népi írók között bizonyos nézeteltérések vannak, ami zavarja a helyes és jó együttműködés kialakítását, illetve annak továbbfejlesztését. Mi együttműködésünket egyre inkább elvi alapokra kívánjuk helyezni és ennek megfelelően az együttműködést hibák nyílt színen való bírálatával kötik össze - az együttműködés igényének fenntartásával. Sokan közülük ezt nem értik, vagy félrenagyarázzák. Ugy látszik, a régi vezetés idején, tulontul hozzászórtak ehhez, hogy az együttműködés elvtelen politikai kompromisszumok formájában, a hibák elnézése útján, kölcsönös bírálat nélkül valósult meg. Mi az együttműködés ilyen formáit nem tartjuk kielégítőnek és hibák bírálatáról sem mondunk le. Ezért most látszólag élesebb a viszony közöttünk, mint a régi pártvezetés idején volt.

- Annak a politikai jellegű irodalmi csoportosulásnak, amely véglegesen 1937-38 körül a "falukutató népies" mozgalom néven vált ismeretessé, a Horthy-fasiszta Magyarország társadalmi, gazdasági viszonyai, s ezen belül elsősorban a feudális maradványok alkották a társadalmi bázisát és tevékenységüknek, politikai-irodalmi fellépésüknek az 1929-33-as gazdasági válság nyomozó hatása volt a közvetlen előidézője. /folyt.köv../

/Kállai Gyula előadása....14.folyt./

Fellépésük kezdetén társadalmi haladást képviseltek, mert munkásságuk a földkérdés demokratikus megoldására irányult. Kispolgári világnézeti és politikai felfogásuk azonban tevékenységüket már akkor is erősen korlátozta. A munkásosztály vezető szerepét nem ismerték fel és így nem is keresték a kapcsolatot a társadalom vezetőjével, a munkásosztállyal. Ha időnként ilyen kapcsolatok létrejöttek, ugy ez csak a munkásosztály pártja kezdeményezésére történt. A népiesek nagyobb része kihetetlenül nézett a munkásosztály mozgalmaira, a munkásosztályt anakronisztikus történelmi erőnek tekintették és nem támogatták a munkás-paraszt szövetséget sem. Valamiféle önálló parasztállamról ábrándoztak, holott a forradalmi parasztság már évtizedek óta együtt harcolt a munkásosztállyal, s a munkás-paraszt szövetség továbbfejlesztésének szükségessége újult erővel jelentkezett.

A népies írók csoportja fellépése időpontjában sem volt egységes, és fejlődése során tovább differenciálódott. Egyrészt eljutott a fasizmusig, másrészt - olyanok, mint Darvas József, Erdei Ferenc, - a marxizmussal, a munkásosztállyal kötött szövetséget. Mi itt a népieseknek azzal a törzssével kívánunk foglalkozni, amelyet leginkább Illyés Gyula, Tanási Aron, Veres Péter, Németh László neve jellemez. Ez a csoport, ha időközönként a párt kezdeményezésére szövetségbe került is a munkásosztállyal, a magyar társadalom sorsdöntő kérdéseit nem az osztályharc, hanem a közös magyar sorsközösség faji, nacionalista alapján akarta megoldani: világnézetük legfontosabb eleme a nacionalizmus és az a harnadikus koncepció volt, amely a parasztságra támaszkodva az értelmiség vezetésével lényegében polgári demokratikus rend megteremtésére törekedett. Éppen ezért a felszabadulás után, 1948-ig, amikor a demokratikus feladatok végrehajtása volt napirenden, többé-kevésbé loyális magatartást is tanúsítottak.

1948. után azonban, amikor a szocialista forradalom kérdései kerültek napirendre, ennek az írócsoportnak politikai koncepciója nyilvánvalóan csőbe került. Volt közöttük olyan, aki több-kevesebb következetességgel mellénk állt, volt, aki fátumszerűen tudomásul vette és volt, aki teljesen elutasította. A népi írók csoportja tehát a szocialista forradalommal szemben elutasító, vagy feleletlen magatartást tanúsított. Az ellentétek nyíltan a mezőgazdaság szocialista átszervezése során kerültek felszínre. A népi írók a termelőszövetkezeti mozgalommal nem értettek egyet, a mezőgazdaság kollektivizálására irányuló célkitűzést a parasztság elleni erőszaknak tekintették, és szembeállították vele a kisburzoi parasztbirtokosok magántulajdonának fenntartására irányuló úgynevezett "dániai" szövetkezeti mezőgazdaságot. A proletárdiktatura rendszerét nem munkásdemokráciának, hanem zsarnokságnak tekintették /lásd: Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnoksághoz című 1951-ben írott versét!/. /f.k./

B XVI. kiadás

1958. május 5.

1 óra 31 perc

/Kállai Gyula előadása...15.folyt./

A népi írók az idők folyamán eredeti osztálybázisuktól is elszakadtak. A parasztság, mint a hazánkban lejátszódó szocialista forradalom egyik osztályereje, előrehaladt, - szemléletében is jelentős változáson ment át a szocialista világnézet javára. A népi írók tehát a fejlődésben elmaradtak régebbi tömegeiktől és mindinkább a reakciós, kispolgári és értelmiségi rétegek szöcsövévé változtak és az októberi ellenforradalom idején már reakciós értelmiségi párt gyanánt léptek fel a népi demokrácia ellen. A "Petőfi párt"-ban diákok és zavaros fejű értelmiségiek tömörültek, akik vagy szövetségre léptek az ellenforradalommal, vagy az ellenforradalmárok eszközeivé váltak. Azok a parasztok, akikről a népiesek 1956-ban írtak, 1956-ban fegyveresen védtek termelészövetkezeteiket, míg ők Petőfi Párt néven - akarva - akaratlanul - a szocialista rend, s benne a termelészövetkezetek fel számolásáért szálltak síkra.

- A népi írók szerepe bizonyos értelemben magyarázatot ad arra a kérdésre is, hogy miért éppen az Írószövetség vált az ellenforradalmi hangulatkeltés zászlóvivőjévé. 1945 után a magyar irodalomban a népi írók voltak az egyetlen meghatározott politikai platformmal jelentkező írói csoport. Ez a politikai platform nacionalista, harmadikutas, tehát végeredményben proletárdiktatúra-ellenes volt. Ezért szükségképpen ők képviselték a rendszer elleni legális fellépés bázisát az Írószövetségen belül. A revizionistáknak volt kire támaszkodniuk; a Háy-Déry és társaik revizionizmusa találkozott a népiesek antimarkista narendnyik szellemével. Nekünk a népi írókkal jelenleg főleg három politikai kérdésben van nézeteltérésünk: a munkásosztály vezetőszeropének, a proletárdiktatúra rendszerének és a mezőgazdaság szocialista átszervezésének kérdésében. Mi- ismervé művészi képességeiket, s azt, hogy még mit alkothatnának a népi demokrácia számára - nem mondunk le róluk, hanem arra törekszünk, hogy azt a párt politikájával sok tekintetben szembenálló politikai jellegű írói csoportosulást, amelyet jelenleg alkotnak, megszüntessük, s az egyes írókat a népi demokráciához közelítsük. Nyilvánvaló, hogy ezt adminisztratív eszközökkel elérni nem lehet. Itt az egyetlen célravezető megoldás az, ha a legnagyobbnyilvánosság előtt megtárgyaljuk ennek a csoportnak a dolgát, hogy a tömegek előtt is, meg saját maguk előtt is világos legyen a párt álláspontja róluk. Reméljük, ez segíteni fog nekik abban, hogy fokozatosan megszabaduljanak reakciós nézeteiktől és műveikkel a társadalmi haladás ügyét szolgálják.

Ezután irodalmi lapjainkról és folyóiratainkról beszélt:

- Az irodalom fejlődésében igen nagy szerepe van az irodalmi lapoknak és folyóiratoknak. /Folyt.köv./

B XVII. kiadás

1958. május 5.

1 óra 50 perc

/Kállai Gyula előadása...16.folyt./

- 1957. szeptemberében indítottuk meg a "Kortárs"-at, irodalmunk központi havi folyóiratát.

- A "Kortárs" segítette az irodalmi élet kibontakoztatásában, bővítette azoknak az íróknak körét, akik munkásságukkal a politikai és kulturális konszolidációt kívánták előmozdítani. Ugyanakkor a "Kortárs" nem tudott még hasábjain teljes mértékben ideológiai tisztaságot teremteni. Abban az igyekezetben, hogy minél több író vonjon be munkájába, gyakran közöl antimarkista szellemű írásokat, amilyenek például Németh László: "Magyar műhely" című, Erdei Sándor: Szabó Dezséről, Főja Géza: Juhász Gyuláról szóló tanulmányai voltak és ezek bírálatában nem a marxista elvi következetességgel jár el. Mindez azt mutatja, hogy a szerkesztőbizottságban az elvi következetességet fokozni kell, leszámolva ezzel a helytelen gondolat- tál, hogy az eszmei liberalizmus talán közelebb hozhat hozzánk ma még távolálló irodalmi nagyságokat.

- Irodalmunk helyzetétől nem választható el színjátszásunk és filmgyártásunk mai állapota. Az ellenforradalom hatása visszavetette színjátszásunkat és filmgyártásunkat mind eszmei, mind művészi vonatkozásban. A filmgyártásban az ellenforradalom hatására letértek a szocialista realizmus útjáról, amelyen haladva filmművészetünk korábban jelentős hazai és nemzetközi sikereket ért el. Az 1957-ben bemutatott filmek forgatókönyve - ami a film alapja - 1956. végén, 1957. elején íródott és jórészt az ellenforradalom eszmei hatását tükrözte. Ahogyan filmművészeink között is megindult az ideológiai és politikai konszolidáció, fokozatosan úgy teremtődnek meg a feltételei annak, hogy ismét művészi és eszmei is jó filmeket gyártsunk. Ezen az úton már elindultunk; ezt jelzik többek között a hibák ellenére is az "Ejéltor", az "Égi madár", a "Vasvirág" című filmjeink. A feladatunk a filmgyártásban az, hogy tovább folytassuk az eszmei felvilágosító és nevelő munkát a filmművészek között, nagyobb eszmei követelményeket támasszunk a forgatókönyvek iránt. Természetesen nagyobb előrehaladást itt is akkor érhetünk el, ha az irodalom mai témáju, magas színvonalu forgatókönyveket bocsát a filmgyártás rendelkezésére.

- Az irodalom helyzetével függ össze színházaink műsorpolitikája is. Az ellenforradalom utáni eszmei zűrzavarban színházainkat ellepték a burzsoázia világnézetét árasztó darabok, ismét felelevenedett és jelentős teret nyert a kispolgári giccs. Egyes színházaink azt az úrt, amelyet a megfelelő magyar darabok hiánya jelentett, előszeretettel töltöttek be a mai nyugati irodalom mélyéből felszínre hozott, művészi és eszmei értékét képviselő darabokkal. Mi természetesen nem vagyunk a nyugati szerzők darabjainak bemutatása ellen; üdvözljük a haladó nyugati szerzők valóban értékes darabjait, /folyt.köv./

/Kállai Gyula előadása... 17. folyt.

melyeket, - mint például az "Anna Frank naplóját", színházaink megérdemelt sikerrel játsszák. Színházainkat azonban arra is kérjük, hogy járjanak élen az új magyar dráma megteremtésében és színrehozásában. Mi természetesen tudjuk, hogy ez nem megy máról-holnapra. Az ilyen darabok hiányát azonban pótolni lehet úgy is, hogy a mi problémáinkhoz közelálló, szovjet és népi demokratikus darabok bemutatásával egyengetjük az utat a mai magyar dráma megteremtéséhez. Tartozunk az igazságnak megmondani azt, hogy ezen a téren a legutolsó időkben észrevehető javulás van: Stein: "Hotel Astoria", Visnyevszkij: "Optimista tragédia", Brecht: "Courage mama", Kreszla: "Glombay család", Hasek: "Svejk", Dobozy Imre: "Szélvihar", Fejér István: "Bekötött szemmel" című darabjainak színrehozása határozott előrelépés színházaink szocialista világnézeti repertoárjának megteremtésében. A továbbiakban is erre fogunk törekedni, hogy a színpadról végleg száműzzük a gyenge, színvonalatlan, eszmileg is káros műveket, s helyettük mai életünk kérdéseivel foglalkozó, magyar, szovjet és a testvéri népi demokráciák, vagy esetleg éppen a kapitalista államok haladó szerzőinek jó, a mi világnézetünket erősítő darabjait vigyük a közönség elé.

Ezután a marxista kritika jelentőségéről és fogyatékosságairól szólva a többi között megállapította:

- Mai kritikai munkásságunk legnagyobb hibája az, hogy nem mindig a proletariátus világnézetének, nem a párt politikájának platformjáról bírál és túl sok teret enged a szubjektívizmusnak. Egyes kritikusok azt gondolják, hogy az ő feladatuk csak a hibák összegyűjtése és feltárása. Ez a kritikai módszer is helytelen. Az ellenforradalom előkészítésének szakaszában virágzott a "kritikának" ez a fajtája. Akkor a dogmatizmus következtében előállott hibákat sorolgatták egyoldalúan és vég nélkül, egyes mai kritikusok pedig a revizionizmus miatt még meglévő hibákat gyűjtik esokorba, - de az eredmény ugyanaz: a valóság eltorzítása és az emberek félrevezetése. A kritikának nemcsak a hibát kell feltárni, hanem rá kell mutatni a hiba következtetésének okaira, meg kell jelölni a helyes célokat és elérésük módjait.

- A kulturális forradalom továbbfejlesztésével párhuzamosan tovább kell folytatni a szocialista értelmiség kialakítását. Tovább haladva a nemmarxista értelmiség átnevelésének útján, jobban ki kell fejleszteni a nevelő munka legmegfelelőbb formáit. Ez két irányban történhet: a közvetlen eszmei-politikai neveléssel, amelyet az eddiginél magasabb színvonalon kell folytatni, másrészt pedig az értelmiség társadalmi és szakmai munkáján és megbecsülésén keresztül.

/folyt. köv./

/Kállai Gyula előadása... 18. folyt./

- Az értelmiség nevelése során alaposan kell foglalkozni a magyar értelmiség szerepével a magyar társadalomban. Az ellenforradalomban felvetették az értelmiség társadalmi vezetőszerének hazug, antimarxista tételét. Az értelmiség vezető erőként a társadalmi életben nem lépett és nem léphetett fel soha. Nem volt vezető erő a feudális társadalomban sem, a kapitalizmus idején sem; nem az a mi szocialista rendszerünkben. Újamban az "atomkorszak" jelszavával indokolják az értelmiség vezető szerepét. Mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy az "atomkorszak" terminusát, mint társadalmi korszakét tudományos fogalomként nem fogadhatjuk el. A technikai előrehaladás önmagában nem jelenti a társadalom rendszerének átalakulását. Nekünk világosan meg kell mondani az értelmiségnek, hogy a jövő társadalmi a szocializmus, a kommunizmus. A szocialista társadalomért vívott harcban a vezető szerep csak azé az osztályé lehet, amelynek létérdeke a kapitalista társadalmi viszonyok megváltoztatása. Ez az osztály pedig a munkásosztály. Az értelmiség akkor dolgozik népe érdekében, ha elfogadja a munkásosztály vezetését, a munkásosztály szocialista politikáját és segíti annak megvalósítását. A népet, a munkásosztályt szolgálni nem szűnyen, hanem dicsőség az értelmiség számára.

- Folytatni kell a fiatal értelmiség nevelését is, nagyobb gondot fordítva eszmei-politikai nevelésre és arra, hogy közelebb kerüljön a dolgozó nép életéhez. Ennek érdekében gondoskodni fogunk arról, hogy a fiatalok még az egyetemre kerülés előtt bizonyos politikai és élettapasztalatokat szerezzenek a termelőmunkában. A jövőben az egyetemi felvételeknél előnyben részesülnek, akik valamennyi időt már termelő munkában töltötték, ott megállták a helyüket, s megismerkedtek a munkással.

- A szocialista értelmiség megteremtésében nagy jelentősége van a munkások, értelmiségi funkcióba állításának. Ilyen módszerekkel a jövőben is élni kell. Ezt a célt szolgálják az esti egyetemek, levelező tagozatok. Most évről-évre rendszeresen pártosztóndíjjal fogunk tanítani az egyetemek nappali tagozatain ilyen funkcióban levő elvtársakat, akikben megvan a képesség arra, hogy magas minőségű értelmiségiekké váljanak.

Ezután az ideológiai munka feladatairól szólva a többi között kijelentette: Ideológiai frontunk, társadalomtudományaink ma még nem képesek maradéktalanul megoldani feladataikat. Ez a korábbi dogmatizmus jelentős térváltoztatásának, de különösképpen a revizionista áramlatoknak a következménye.

- Az ideológiai munkában a következő kérdések megoldása áll előttünk: /folyt. köv./

/Kállai Gyula előadása....19.folyt./

- A Horthy-rendszer eszmei örökségét fel kell számolni. Ezt az örökséget - mint azt az ellenforradalom tanúsítja - a népi demokrácia 13 éve alatt nem sikerült felszámolni. Különös gonddal, óberem kell ügyelni a nacionalizmus valamennyi gazdasági, politikai, sport és kulturális téren jelentkező megnyilvánulására.

Napjaink problémáit, a szocialista építés által felvetett kérdéseket, a népen belül jelentkező ellentmondásokat a marxi-lenini elmélet segítségével meg kell oldani. Az embereket, így az értelmiséget is, elsősorban a mai életünk kérdései foglalkoztatják. A mai kérdések marxista-leninista felvetése és megoldása hozza őket közelebb a marxizmushoz is. A dogmatizmus leginkább ennek a feladatnak a végrehajtását akadályozta meg: a revizionizmus azért érhetett el ideiglenes sikereket, mert a tömegek előtt rövid ideig az "alkotó marxizmus" fényében tetszeleghetett. A régi vezetés dogmatikus pozíciójából ezt nem is volt képes leleplezni.

Az elméleti munkában el kell szakadni a provincializmustól. A békés együttélés nem eszmei fegyverletétel, hanem fokozott ideológiai harcot jelent. Ezért elemző módon kell feldolgozni a kapitalizmus hanyatlását, a szocializmus erőinek növekedését által felvetett világtörténelmi jelentőségű kérdéseket. Ezt össze kell kötni a nemzetközi kommunista munkaszervezetek, a gyermeti népek harcainak tanulmányozásával és ismertetésével, a proletárinternacionális eszméjének terjesztésével.

A társadalomtudományok intézetek működéséről szólva a többi között megállapította, hogy ezek még nem váltak a társadalomtudományok marxista-leninista művelésének szilárd támaszaivá, bár komoly kezdeti eredményeket értek el. A társadalomtudományokkal foglalkozók egyrésze elfordult népünk szocializmust építő gyakorlatától, a politikától, pedig a marxista pártosság egyik leglényegesebb ismérve: a marxista tudomány és a marxista politika elválaszthatatlan egysége. Az eddiginél lényegesen többet kell tennünk a marxizmus-leninizmus tanulmányozása érdekében, ezen belül is a kommunista pártok, elsősorban a Szovjetunió Kommunista Pártja, a Kínai Kommunista Párt, a népi demokratikus országok testvérpártjai, a vezető nyugati kommunista pártok ideológiai és politikai tevékenységének feldolgozása, megismertetése, terjesztése érdekében. Az ideológiai és a kulturális munkában előttünk álló feladatok megoldásában jelentős szerep vár a párt elméleti folyóiratára, a Társadalmi Szemlére. Fontos, hogy a Társadalmi Szemle a művészeti és az irodalmi élet legfontosabb kérdéseiben az eddiginél gyakrabban és bátrabban háltsa a párt szavát és álláspontját.
/Folyt.köv./

/Kállai Gyula előadása....20.folyt./

- Feladataink közé tartozik a kulturális és tudományos élet párt- és állami irányításának további erősítése, - folytatta Kállai Gyula és megállapította, hogy a pártirányítás és az állami irányítás korántsem azonos fogalmak, amelyeket figyelembe kell venni már csak azért is, hogy a pártszervezetek ne végezzenek közvetlen állami szervező, irányító feladatokat, ne dolgozzanak feleslegesen párhuzamosan. A pártirányítás elsősorban eszmei és politikai irányítás. A pártnak kell idejében kidolgoznia a megfelelő politikai alapelveket, meg kell határoznia fejlődésünk irányvonalát. A helyes politikai irányvonalat meg kell ismertetni és el kell fogadtatni a párttagsággal és az állami szervek kádereivel. Az állami irányításra vár a közvetlen kulturális szervező munka, amely magában foglal eszmei, politikai, adminisztratív és gazdasági tényezőket is.

Hangsúlyozta, hogy a kulturális élet irányításában a jövőben nagyobb szerepet juttatunk meguknak az alkotó művészeknek, így az alkotók önálló szövetségeinek. A szövetségek létrehozását összefüggésbe kell hozni azzal a jogos követelménnyel, hogy az alkotó művészek mind többet tartózkodjanak munkások, parasztok, dolgozó emberek között, velük együtt éljenek és ismerjék meg a dolgozó nép életét.

Végül az értelmiségi és kulturális pártmunka módszereiről beszélt.

- Kulturális politikánkban csak úgy tudunk előbbre jutni, ha minden egyes kérdésben időben kidolgozzuk a párt álláspontját, politikai irányvonalát, ezt megvitetjük a kulturális és tudományos élet vezető funkcionáriusaival és a munkát az egységesen elfogadott elvek alapján végezzük. Az egységes irányelveken nyugvó munka fontos egyrészt azért, hogy a tömegek tudják, mit akarunk, mire törekszünk és ennek alapján értsék meg, hogy egyes jelenségek ellen miért harcolunk, másokat miért támogatunk. Fontos másrészt ez azért, hogy a párttagság kulturpolitikai kérdésekben egységes álláspontot foglaljon el országszerte.

- A Központi Bizottság tudományos és kulturális osztályának igen nagy feladatai vannak a kulturális pártmunka irányelveinek és módszereinek kidolgozásában és azok egységes értelmezésében - hangsúlyozta, és rámutatott arra, hogy a gyűléseken kívül ki kell alakítanunk a kisebb, csoportos megbeszéléseket is, a közvetlen vitákat. Kerülni kell a felesleges, számon folóli határozatok hozatalát.
/folyt.köv./

B XXII. kiadás 1958. május 5. 19 óra 15 perc

/Kállai Gyula előadása.... 21. folyt./

- Az értelmiségi munka során a leggyakrabban felmerülő kérdés a bizalom kérdése. Az értelmiségiek gyakran emlegetik: biznak-e bennünk, vagy sem? Mit lehet erre válaszolni? Ha ők becsületesen végzik munkájukat, loyálisak a népi hatalom iránt, s ha a szocializmus irányába fejlődnek, természetesen bizunk bennük. Bizunk abban, hogy a magyar értelmiség túlnyomó többségét meg lehet nyerni a szocializmus ügyének. Ez a mi bizalmunk alapja. Ha ebben nem bízunk, úgy az egész erre irányuló munkánk értelmét vesztené.

A bizalom és együttműködés azonban nem zárja ki módszereink közül a kölcsönös bírálatot. Mi tudjuk, hogy a 13 év alatt elért eredményeinkben ott van az értelmiség áldozatos munkája is. Ahhoz, hogy még hatékonyabban kifejtsék képességeiket, korunk nagy progresszív eszméje a békeés²szocializmus szolgálatában, az kell, hogy közelebb kerüljenek pártunk politikájához és világnézetéhez, az kell, hogy ismerjék meg és sajátítsák el a marxizmus-leninizmus elméletét. Ennek érdekében bíraljuk mi elméleti és politikai fogyatékoságukat. Azt akarjuk, hogy saját meggyőződésüktől vezettetve, maguk ismerjék fel, hogy az értelmiség és²szocializmus utjai azonosak és elválaszthatatlanok.

Pártunk művelődési politikájának irányelvei a közeljövőben nyilvánosságra kerülnek. Ez, valamint a párt más kérdésekben kidolgozott elvi állásfoglalásai biztosítják az elvi és gyakorlati egységet a kulturális feladatok megoldásában is. Ezeknek alapján a kommunisták következetes, meggyőző, nevelő munkával biztosíthatják ideológiai és kulturális életünkben a szocializmus erőinek győzelmét. Szilárd meggyőződésünk, hogy a magyar értelmiség túlnyomó többsége 13 éves fejlődésünk nagyszerű eredményei és gazdag tapasztalatai alapján már különbséget tud tenni a kapitalizmus és a szocializmus között, s nem a néptömegeket rabsorsban tartó kapitalizmus, hanem a szocializmus mellett van, amely biztosítja a dolgozó nép söha nem látott anyagi és kulturális felemelkedését és az értelmiség sokoldalú alkotó tevékenységének kibontakozását.

Ha pártunk politikája alapján, egységben és nagyobb következetességgel dolgozunk, leküzdjük azt a viszonylagos omladást, amely a kulturális életben ma még megvan, a szocialista forradalmat történelmileg rövid időn belül végrehajtjuk az ideológiai és kulturális élet területén is. /MTI/

B 39. kiadás 1958. május 5. 10 óra 15 perc

Bolgár Hazafias Arcvonal küldöttségének találkozója a budapesti népfront-bizottság vezetőivel

1958. május 5.

A Bolgár Hazafias Arcvonal hazánkban tartózkodó küldöttsége hétfőn délután Ferdinand Kozovzki vezetésével látogatást tett a Hazafias Népfront Budapesti Bizottságánál. A baráti találkozón jelen voltak a budapesti népfront-bizottság vezetői, valamint több budapesti kerületi népfront-bizottság elnöke, illetve titkára. A Hazafias Népfront Országos Tanácsa részéről Vass Istvánné és Szatmár-Nagy Imre titkár jelent meg. A vendégeket Harrer Ferenc, a budapesti népfront-bizottság elnöke üdvözölte, majd mintegy kétórás baráti eszmecsere alakult ki, amelynek során mindkét részről ismertették a Hazafias Arcvonal, illetőleg a népfront fővárosi szerveinek munkáját és különleges feladatait. /MTI/

Befejeződtek a hosszulejártu gazdasági egyezmények tárgyalásai - Incze Jenő külkereskedelmi miniszter tájékoztatja a magyar gazdasági küldöttség kínai utjáról

1958. május 5.

A napokban tért haza a Kínában járt magyar gazdasági küldöttség. Incze Jenő külkereskedelmi miniszter, a küldöttség vezetője hétfőn beszámolt a kínai utról és egyéb külkereskedelmi kérdésekről.

Beszéltében elmondotta, hogy a magyar külkereskedelem most lezárt egy időszakot és új korszak előtt áll. Befejeződtek a hosszulejártu szerződések megkötésére vonatkozó tárgyalások, - amelyeket a KGST-hez tartozó országok együttműködésére irányuló korábbi munka készített elő - és a szerződések megkötésére ebben az évben került sor. Elsőnek a Szovjetunióval január 13-án és a nyolcadik országgal Kínával befejezéséig április 21-én írták alá a megállapodásokat. A többi baráti országgal 1960-ig, a Kínai Népköztársasággal 1962-ig rögzítették az áruveszélyforgalmat.

/folyt.köv./

B 40. kiadás 1958. május 5. 10 óra 45 perc

/Befejeződtek a...1.folyt./

- Mi - folytatta - bármelyik tőkés országgal ké-
szek vagyunk hasonló megállapodást kötni. Erre van már példa: a
Szovjetunió Franciaországgal és legutóbb Nyugat-Németországgal
írt alá hosszulejáratu egyezményt. Hajlandóság már mutatkozik is
egyes tőkés országok részéről, hogy velünk ilyen egyezményt kösse-
nek.

A magyar külkereskedelemmel kapcsolatban elmondot-
ta, hogy az a legfőbb jellemző, hogy a behozott áruk mintegy
70 százaléka alapanyag. A hosszulejáratu megállapodások éppen eze-
ket biztosítják. Biztosítják az energiahordozókat, szenet, ola-
jat, újabb áramot is, az ipar számára szükséges kokszot, szines
fémeket, a legfontosabb faféleségeket, az építkezésekhez a fenyőfát.
A vegyipar és műtrágyagyártás alapanyagait; a könnyűiparnak szük-
ségűs gyapjút, gyapotot, jutát, bőrt, valamint a nyersgumit, celluló-
zát és papírt. Tartalmazzák a beruházási javakat is; erőmű, gyár-
berendezések, és az itthon nem gyártott mezőgazdasági és bányai pa-
ri gépek behozatalát.

- A kivitel pedig - folytatta - számunkra lega-
lább ilyen jelentőségű. Tárgyalásainknál már figyelembe vettük,
hogy minél kevesebb anyagot és mind több munkaigényes terméket
exportáljunk.

- Természetesen szerepelnek kivitelünkben azok
a magyar nyersanyagok is, amelyekkel mi rendelkezünk. A minisz-
ter rátérve kínai utjukra elmondotta, hogy az ottani gazdasági
vezetők minden alkalommal tanujelét adták annak, hogy fontosnak
tekintik Magyarországgal a gazdasági kapcsolatok kiterjesztését
és készségesen segítik országunk fejlődését. Az 1958 évre szóló
magyar-kínai kereskedelmi szerződés 25 százalékkal nagyobb forgal-
mat tervez az első évinél.

- A megállapodás elvi részében leszögezi a forged-
lom növelését, a ciklisták pedig meghatározzák a legfontosabb cik-
kek eszerjét. Szállítanak Magyarországnak többek között ólmot, ezüs-
töt, wolframot, molibdént, horganyt, azbesztöt, nyersgumit, egy-
sor vegyi terméket, bőrt, gyantát, papírféléket, gumiabroncsot,
mezőgazdasági termékeket, például szőjababot, növényi olajakat,
valamint selyemszövetet, teát, déligyümölcsöt, konzerveket, továb-
bá textilipari gépeket és szerszámgepeket is. A magyar áruk export-
listája 95 százalékból gépipari, finommechanikai cikkeket tartal-
maz. Magyar berendezésekkel épülnek Kínában vízi- és hőerőművek,
műtrágyagyárak, acélsógyár, hűtőtelep, olajfeldolgozó. Szállí-
tunk vasuti felszereléseket, motorvonatokat, mozdonyokat, távköz-
lési berendezéseket, mezőgazdasági és szerszámgepeket, hengerelt
árut.

/folyt.köv./

B 41. kiadás 1958. május 5. 10 óra 45 perc

/Befejeződtek a...2.folyt./

- Kinában - folytatta - gazdasági programmal vártak
barátaink. Jártunk Sanghájban, Nankingban, Vuhanban, Hangesouban
és Tiencsinben, s ennek során 25 gyárat látogattunk meg. A kínai-
aknál a fegyelem és a társadalmi rendkívüli szerénységgel páro-
sult. Akkor adták ki azt a jelszót, hogy 15 év alatt el kell érni
Anglia gazdasági színvonalát. A legkisebb üzemben is komoly köz-
gazdasági felméréseket végeztek arról, hogy hol áll most az ő
ipar/, hol tart Anglia e téren, 15 év alatt hova jutna tnak el
az angolok és mit kell nekik tenni ez alatt. A legapróbb részle-
tekig meghatározták a magukkal szemben felállított követelménye-
ket. A párt jelszava rövid, de igen mozgósító: "Többet job-
ban, gyorsabban, mindezt szorgalommal, gazdaságosan."

/Águk. - Kínával az elmúlt hét év alatt megsokszorozódott
forgalmunk. A kínai üzemekben csaknem kétezer magyar szerszámgép
működik. Ugyanennyi IKARUS autóbussz közlekedik városaikban. Gyak-
ran láttunk Csepel tehergépkocsit, amiből már ötezeret szállított-
tunk. Működik Kínában négyezer magyar traktor, hétszázötven kom-
bájn és Hangesouban, Vuhanban magyar telefonközpont van. A gépjár-
művek és műszerek javítására szolgálatot állítottunk fel és ma-
már nyugodtan elmondhatjuk, hogy a magyar gyártmányokra nincse-
nek komolyabb panaszok. Küldöttségünk tagjai több előadást tar-
tottak, amelyet a kínai szakemberek nagy érdeklődéssel hallgat-
tak és kérték, hogy több városban ismételjék meg.

- Néhány hónap múlva a kínai gazdasági delegáció
látogat el hozzánk, hogy ők is megismerkedjenek a mi népgazdasá-
gunkkal és megtárgyaljuk a megkötött szerződés végrehajtásának
részleteit, - mondotta végül a külkereskedelmi miniszter. /MTI/

Az Orvos-Egészségügyi Szakszervezet

1958. május 5.

radiologus szakcsoporthoz meghívására a nyugatberlini egye-
tem nyilvános rendes tanára dr. H. Oeser és docense dr. W. Fromhold
az Országos Munkaegészségügyi Intézetben /Nagyvárad tér 2. szám
alatt/ május 7-én és 8-án 7 órai kezdettel előadást tartanak.
/MTI/

B 42. kiadás 1958. május 5. 11 óra pere

Magyar és szovjet asszonyok baráti találkozója a Nőtanácsnál
1958. május 5.

Hétfőn este a Magyar Nők Országos Tanácsának és a budapesti Nőtanácsnak vezetői szovjet asszonyokat láttak vendégül a Nőtanács színházában. A kedves vendégeket Erdei Lászlóné, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke üdvözölte, majd Ortutay Zsuzsa titkár rövid áttekintést nyújtott a Nőtanács munkájáról. Kiemelte a magyar nők előkészületeit a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség IV. kongresszusára és bemutatott a vendégeknek számos, a kongresszusra készített albumot, amelyekben a magyar nők üzeneteket küldenek a világ asszonyainak. Végül hangoztatta: a Nőtanács arra törekszik, hogy a magyar küldöttek az egész magyar női társadalom véleményét képviseljék a bécsi kongresszuson.

Ezután Jevgenyija Rozgyina szólalt fel. Szíves szavakkal üdvözölte a magyar asszonyokat és hangoztatta: a magyar és a szovjet asszonyok és minden igazi anya a világon arra törekszik, hogy gyermekeiből boldog embereket neveljen. Ehhez azonban elengedhetetlenül szükséges a béke. Mi anyák, - mondotta - mindenkinél jobban megértjük milyen szörnyű veszedelmet jelent az egész világ számára az atom- és hidrogénfegyverek gyártása. Amikor atom- és hidrogénbombákkal megrakott repülőgépek köröznek a levegőben, még fokozottabb kötelességünk az egész világon harcolni a békéért. Büszkéek vagyunk rá, hogy a magyar asszonyok és anyák a békéért küzdők első soraiban haladnak.

Olga Ivljeva elmondotta, hogy nagyon örültek a baráti meghívásnak, mert minden ilyen találkozás a két nép barátságának további erősödését jelenti.

A szovjet asszonyok melegen köszöntötték Gula Józsefnét, aki a második világháborúban négy szovjet pilótát mentet meg. Ezután a megjelentek hosszabb ideig baráti hangulatban együtt maradtak. /MTI/

Tíz éves az állami gyapjúipar

1958. május 5.

A Textilipari Tudományos Egyesület hétfőn délután ünnepi ülésen emlékeztek meg az állami gyapjúipar tíz évéről. Végül László könnyűipari miniszterhelyettes megnyitója után Nagy Imre, a Gyapjúipari Igazgatóság főmérnöke ismertette az államosítás óta a gyapjúipar történetét, majd az ipar feladatairól szólt. /MTI/

B 43. kiadás 1958. május 5. 9 óra 15 perc

A Szaktanács titkárságának ülése a Rugszantaárugyárban
1958. május 5.

A Szaktanács titkársága hétfőn délután a Rugszantaárugyárban tartott ülést, ahol előzetes vizsgálat és a munkások véleményének kikérése és összesítése alapján értékelte az üzem szakszervezeti bizottságának munkáját.

A titkárság megállapította, hogy a szakszervezeti bizottság, mint kollektív vezető testület a jó szakszervezeti munkának minden feltételét megteremtette. A termelés segítésében megfelelően helytállnak. Sok ötlettel, a dolgozók kezdeményezéseinek felhasználásával segítik a tervek teljesítését, a minőség javítását, az anyagtakarékosságot, a gazdaságosabb termelést.

Ez azonban - állapította meg a titkárság - csak az egyik legfontosabb feladat. A szakszervezetek nemcsak a munkáshatalom gazdasági és politikai erősítéséért felelősek, hanem a munkások élet- és munkakörülményeinek alakulásáért is, a munkáshatalom alkotta törvények megtartásáért is. Ez utóbbiakban a szakszervezeti bizottságnak még sok a feladata. Tegyük hatékonyabbá a szakszervezet közvéleményformáló erejét, nem utolsósorban úgy, hogy őrködjön a törvények megtartása és megtartatása felett. Nyomatékosan hangsúlyozta a titkárság, hogy a szakszervezeti bizottság őrködjön a tiszta munkáserkölcse felett is. Ne engedje, hogy fiaink, leányaink deklaszált elemek befolyása alá kerüljenek.

A szakszervezeti bizottság olyan meggyőző, nevelő munkát végezzen, hogy annak hatására minden dolgozó ember a munkáshatalomnak hűséges polgárává váljon. Ennek egyik fontos feltétele, minden nap foglalkozzának a dolgozók problémáival.

Tudja meg a szakszervezeti bizottság - javasolta a továbbiakban a SZOT titkársága - hogy milyen kérdések foglalkoztatják leginkább a munkásokat, s legyenek azok bármilyen kényes kérdések is - amennyiben az üzem gazdasági, illetve mozgalmi vezetői nem tudnának kielégítő választ adni - kérjék fel a SZOT, illetve a szakszervezet felsőbb szerveinek vezetőit, akik kötelességüknek tartják, hogy a munkások bármilyen kérdésére a helyszínen válaszoljanak. /MTI/

B 42. kiadás 1958. május 5. 11 óra perc

Magyar és szovjet asszonyok baráti találkozója a Nőtanácsnál
1958. május 5.

Hétfőn este a Magyar Nők Országos Tanácsának és a budapesti Nőtanácsnak vezetői szovjet asszonyokat láttak vendégül a Nőtanács színházában. A kedves vendégeket Erdei Lászlóné, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke üdvözölte, majd Ortutay Zsuzsa titkár rövid áttekintést nyújtott a Nőtanács munkájáról. Kiemelte a magyar nők előkészületeit a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség IV. kongresszusára és bemutatott a vendégeknek számos, a kongresszusra készített albumot, amelyekben a magyar nők üzeneteket küldenek a világ asszonyainak. Végül hangoztatta: a Nőtanács arra törekszik, hogy a magyar küldöttek az egész magyar női társadalom véleményét képviseljék a bécsi kongresszuson.

Ezután Jevgenyija Rozgyina szólalt fel. Szívesen szavakkal üdvözölte a magyar asszonyokat és hangoztatta: a magyar és a szovjet asszonyok és minden igazi anya a világon arra törekszik, hogy gyermekeiből boldog embereket neveljen. Ehhez azonban elengedhetetlenül szükséges a béke. Mi anyák, - mondotta - mindenkinél jobban megértjük milyen szörnyű veszedelmet jelent az egész világ számára az atom- és hidrogénfegyverek gyártása. Amikor atom- és hidrogénbombákkal megrakott repülőgépek köröznek a levegőben, még fokozottabb kötelességünk az egész világon harcolni a békéért. Büszkéek vagyunk rá, hogy a magyar asszonyok és anyák a békéért küzdők első soraiban haladnak.

Olga Ivljeva elmondotta, hogy nagyon örültek a baráti meghívásnak, mert minden ilyen találkozás a két nép barátságának további erősödését jelenti.

A szovjet asszonyok melegen köszöntötték Gula Józsefnét, aki a második világháborúban négy szovjet pilótát mentett meg. Ezután a megjelentek hosszabb ideig baráti hangulatban együtt maradtak. /MTI/

Tíz éves az állami gyapjúipar

1958. május 5.

A Textilipari Tudományos Egyesület hétfőn délután ünnepi ülésen emlékeztek meg az állami gyapjúipar tíz évéről. Végül László könnyűipari miniszterhelyettes megnyitója után Nagy Imre, a Gyapjúipari Igazgatóság főmérnöke ismertette az államosítás óta a gyapjúipar történetét, majd az ipar feladatairól szólt. /MTI/

B 43. kiadás 1958. május 5. 9 óra 15 perc

A Szaktanács titkárságának ülése a Ruggventaárugyárban
1958. május 5.

A Szaktanács titkársága hétfőn délután a Ruggventaárugyárban tartott ülést, ahol előzetes vizsgálat és a munkások véleményének kikérése és összesítése alapján értékelte az üzem szakszervezeti bizottságának munkáját.

A titkárság megállapította, hogy a szakszervezeti bizottság, mint kollektív vezető testület a jó szakszervezeti munkának minden feltételét megteremtette. A termelés segítésében megfelelően helytállnak. Sok ötlettel, a dolgozók kezdeményezéseinek felhasználásával segítik a tervek teljesítését, a minőség javítását, az anyagtakarékosságot, a gazdaságosabb termelést.

Ez azonban - állapította meg a titkárság - csak az egyik legfontosabb feladat. A szakszervezetek nemcsak a munkáshatalom gazdasági és politikai erősítéséért felelősek, hanem a munkások élet- és munkakörülményeinek alakulásáért is, a munkáshatalom alkotta törvények megtartásáért is. Ez utóbbiakban a szakszervezeti bizottságnak még sok a feladata. Tegyük hatékonyabbá a szakszervezet közvéleményformáló erejét, nem utolsósorban úgy, hogy őrködjék a törvények megtartása és megtartatása felett. Nyomatékosan hangsúlyozta a titkárság, hogy a szakszervezeti bizottság őrködjön a tiszta munkáserkölcös felett is. Ne engedje, hogy fiaink, leányaink deklasszált elemek befolyása alá kerüljenek.

A szakszervezeti bizottság olyan meggyőző, nevelő munkát végezzen, hogy annak hatására minden dolgozó ember a munkáshatalomnak hűséges polgárává váljon. Ennek egyik fontos feltétele, minden nap foglalkozzanak a dolgozók problémáival.

Tudja meg a szakszervezeti bizottság - javasolta a továbbiakban a SZOT titkársága - hogy milyen kérdések foglalkoztatják leginkább a munkásokat, s legyenek azok bármilyen kényes kérdések is - amennyiben az üzem gazdasági, illetve mozgalmi vezetői nem tudnának kielégítő választ adni - kérjék fel a SZOT, illetve a szakszervezet felsőbb szerveinek vezetőit, akik kötelességüknek tartják, hogy a munkások bármilyen kérdésére a helyszínen válaszoljanak. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 44. kiadás 1958. május 5. 22 óra 15 perc

Időjárás jelentés

1958. május 5.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1958. május 5-én, hétfőn este 21 órakor:

A hőmérséklet emelkedik

A szubtrópusok felől délnyugati széllel meleg légtömegek ~~áramlanak~~ Spanyol- és Franciaországon keresztül magasabb szélességek felé. Hatásukra jelentős hőmérsékletemelkedés van folyamatban Közép-Európában.

Hazánkban ma felhőátvonulások voltak, eső sehol sem hullott. A nappali hőmérséklet általában 17-20 fokig emelkedett.

Budapesten hétfőn 21 órakor a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, alig változik.

Várható időjárás kedden estig: felhőátvonulások, több helyen, főként nyugaton kisebb eső, mérsékelt délnyugati-nyugati szél, a hőmérséklet emelkedik.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: nyugaton 6-9, keleten 2-5 fok között.

Legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 19-22 fok között. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 45. kiadás 1958. május 5. 22 óra 15 perc

A szerkesztőségek figyelmébe!

A mai B. XII. kiadás /Kállai...11.folyt./ második bekezdésének hetedik sorában érdeket helyett é r d e k é t írاندó.

A mai B. XIII. kiadás /Kállai...12.folyt./ második sorában az első szó helyesen: Mindig

Mai B. XV. kiadás első bekezdésének nyolcadik sorában a harmadik szó helyesen: hite tlenül

a harmadik bekezdés harmadik sorában: esőbe került helyett e s ő d b e k e r ü l t, ugyane: bekezdés utolsó sora helyesen így kezdődik: Egy mondat a zsarnokságról.

B. XVII. kiadás utolsó bekezdésének alulról számitott harmadik sorában darabokat helyett: d a r a b o k k a l

B XIX. kiadás első bekezdésének hetedik sora helyesen így kezdődik: sem; nem ez a mi szocialista rendszerünkben sem.

B XXI. kiadás első bekezdésének negyedik sorában az azonos fogalmak után pótlólag beszúrandó: közöttük jelentős különbségek vannak, /MTI/

Baráti Találkozó a Szovjet Sajtó Napja alkalmából

Hk 1958. május 5.

V.A.Krjueskov, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének sajtóattaséja és a szovjet sajtó állandó magyarországi képviselői a Szovjet Sajtó Napja alkalmából hétfőn este a szovjet nagykövetségre baráti találkozóra hívták meg a magyar sajtó sok vezető munkatársát. A találkozón mintegy 120 magyar újságíró volt jelen, akik a késő éjszakai órákig szívélyes baráti beszélgetést folytattak a szovjet sajtó képviselőivel és a nagykövetség tagjaival. A találkozón levetítették a legújabb szovjet híradókat, valamint a mai Sztálingrádról készült dokumentum filmet és egy bábfilmet. /MTI/

Vége

MUNKASZÁM:

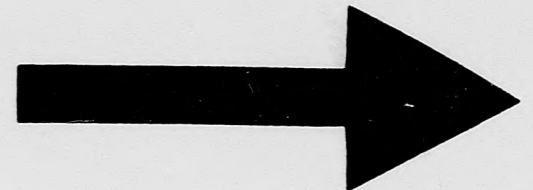
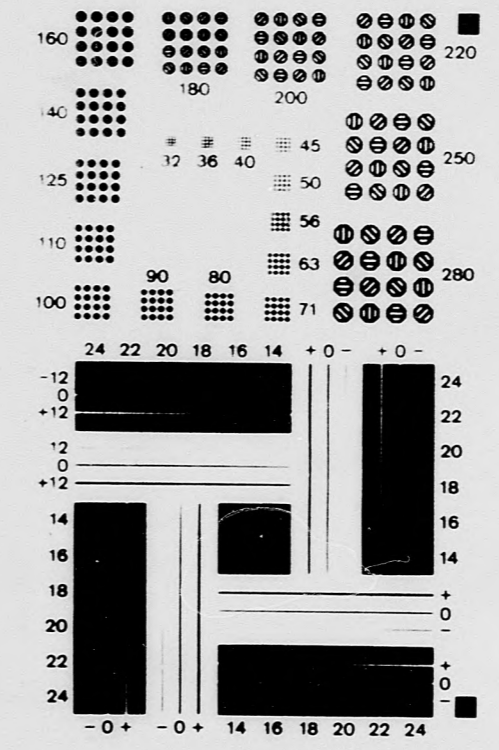
A/64

FELVÉTEL:

661

Készítette: **MAZULÁNE**

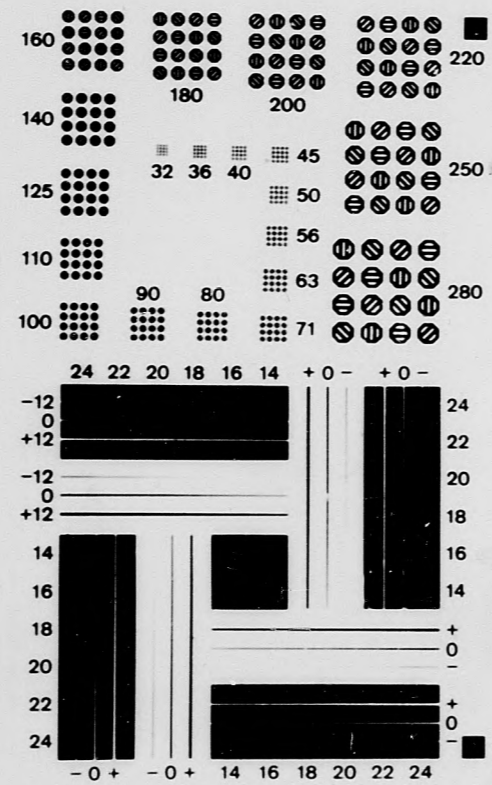
OSZK.

FOLYTATÁS

OSZK.

1990

1:10

FOLYTATÁS